

DARBININKAS

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misijas, veltui steigsite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nueis niekais jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokiuo yra gynyboje ir tikroji katalikiškoji spauda.

Popiežius Pius Dešimtas.

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad rautos dora bujotų ten, kur tikybės principai bus atmesti.

Jurgis Washington

VOL. I Metai I.

Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

No 11

"Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

SO. BOSTON, MASS., SPALIO (OCT.) 16 D. 1915 M.

VARGSTANČIOS TĖVYNĖS REIKALUOSE.

Lietuva jau visa vokiečių užimta. Kas sunaikinta — sunaikinta. Kas pabėgo — pabėgo. Kas liko — pasiliko. Tokiam padėjime mūsų tėvynė gali likti iki pabaigos karės. Būdas ir kelias sušelpimo Lietuvos taip pat dabar jau aiškus. Nuo Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karės šelpiti sekretoriaus šiomis dienomis gavau laiškų (skaitytų jai juos ras žemiau), iš kurių matome, jog Lietuvių Draugija susiskaldė į keletą burių ir įvairiose vietose Lietuvos šelpimo darbą varo. Didžioji dalis Lietuvių Dr. — jos komiteto pasilikio Vilniuje ir rupinasi žmonėmis, pasilikušiais Lietuvoje. Dalis komiteto gyvena Voroneže, drauge su 700 šimtais mokslą einančios jaunuošenės. Kita dalis Petrograde ir Maskvoje rupinasi pabėgėliais iš karės laukų. Ir visoms toms įstaigoms reikia pinigų, reikia aukų, kad galėtų veikti.

Sunkaus darbo įvargintas, šiuo šiuo srovį santykių su neruotais, prašiau Draugijos atsiųsti dar vieną atstovą, o tuom tarpu žadėjau pertraukti savo veikimą. Kitas atstovas atvažiavo negalys. Reikalai gi kasdien vis didėja, mūsų krašto pagalbos reikia kasdien vis daugiau. Pasilėjęs šiek tiek, aš pasirūžau savo liūdną kelionę tęsti toliau. Vėl važinėsiu, vėl Lietuvai pagalbos prašysiu.

Dirbamas mano kelionei naujas maršrutas. Į jį inėit tiktai tos vietos, kurios iki 10 dienai lapkričio atsiųs man pakvietimus. Taigi visos lietuvių kolonijos Amerikoje, kurios norėtų, kad pas juos atvažiuočiau kalbėti ir vargstančiai Lietuvai aukų parinkti, teiksis atsiliepti šiuo adresu: ST. ŠIMKUS, 117 FEATHERSTONE LANE, NEW YORK, N. Y.

Ir tie, kuriems jau buvau pasižadėjęs, arba kurie buvo intraukti į pirmąjį maršrutą, bet del įvairių priežasčių ten prakalbėjo nebuvo, teiksis atsiliepti, nes laiškei gal pradžioje, išsiminėte.

Prakalbas prašysiu rengti vardu Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karės šelpiti. Aukos mano prakalbose surinktos bus siunčiamos stačiai Lietuvių Dr. jos įstaigoms.

Tai darysiu neturėdamas nei mažų-mažiausio noro kame nors intarti gražiai besidarbuojančius fondus arba skersai kelio kuriam nors iš jų stoti; ne, tai darau vien norėdamas išvengti daugybės kėblumų ir nemalonumų kurie mano energiją ir sveikatą pakerta.

Amerikos lietuvių veikėjų, organizacijų ir laikraščių kuosirdingiausiai prašau padėti man visame. Be jūsų pagalbos ir paramos aš nieko nepadarysiu!

Lietuvių Draugijos Nukentėjusiems del karės šelpiti atstovas Amerikoje. — St. Šimkus.

NUO RED. — Kitoje vietoje skaitytojas ras du laiškus, rašytus p. Šimkui Lietuvių Draugijos.

Švelnumas ir mandagumas, suteik žmonių prielankumą.

Teisybė visad akivaizdžiai išplauk viršun kaip alyva.

Iš Karės Lauko.

KĄ VOKIEČIAI PRANEŠA APIE LONDONO BOMBARDAVIMĄ

Berlinas. — Pastarasis vokiečių zeppelinų užpuolimas ant Londono buvo baisiausias už visus. Vokietijos valdžia apie tai šitaip praneša: "Vokiečių orlaiviai naktį spalio 13-14 d. atakavo Londoną ir svarbias įstaigas apylinkėse ir Ipswicho baterijas. Kelios atakos buvo taikomos tiesiog į Londoną. Londono dokai, Hamptono dirbtuvės ties Londonu ir Woolwich taipgi buvo bombarduoti.

Visuose atakuotuose punktuose dideli gaisrai buvo kilę. Visi orlaiviai sugrižo, nors baisiai buvo apšaudomi." Londoniečiai be galo intužė už tas atakas.

BOMBARDAVO LONDONĄ.

Vokietijos zeppelinai iš naujo buvo užpuolę Londoną ir begales ten triukšmo pridarę. Pranešama, jog ten užmušta 56 žmonės ir sužeista 114. Kaip ir pirma cenzura neleidžia smulkių žinių pranešti apie tą nuotikį.

Metamosios bombos vis buvo tokios rūšies, kurios daro gaisrus.

TRAUKSIS NUO DARDANELIŲ.

Londonas. — Tarp augštų valdininkų šnekama, kad talkininkai liausis veikę prieš Dardanelius. Visos jėgos būsiančios paimtos nuo Gallipoli ir pergabentos Serbijon.

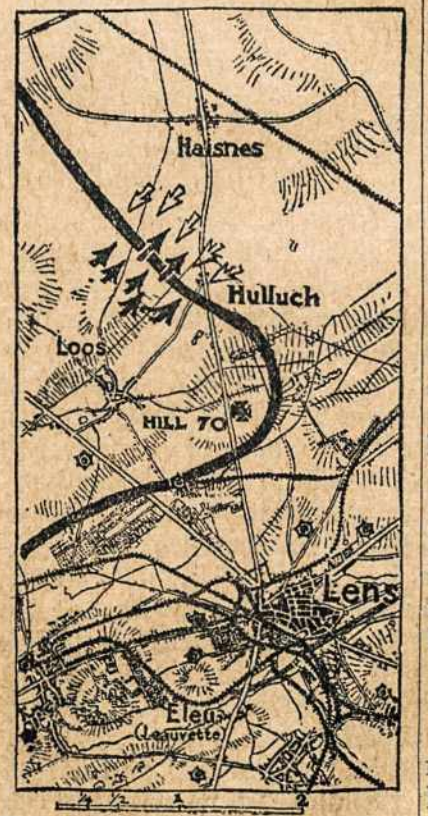
Ant Gallipoli toks sunkus esąs kariavimas, jog maža vilstis tere paimti Dardanelius, o Serbijon stiproka kariuomenė susutabdytų vokiečius. Taip galvoja kai kurie ekspertai.

NUŠOVĖ ORLAIVI.

Berlynas. — Iš Konstantinopolio gauta žinia, kad ant Sinojaus pusiausio turkai nušovė priešlindko orlaivį. Laikiniai pateko nelaisvėn.

METĖ PENKIAS BOMBAS.

Paryžius. — Vokiečių zeppelinai metė ant Thierry penkias bombas. Visos krito šale miestelio. Niekas nebuvo sužeistas. Minėtas miestelis yra prie Marnos upės.

Čia parodoma vietos Francijoje, kur dabar anglai daro smarkiausias atakas.

Bulgarija stojo karėn. Dabar visoje Europoje klausima: ką darys Rumunija ir kurion pusę ji pakryps. 1. Parodoma Rumunijos kariavimai. 2. Bulgarijos caro įpėdinis Borisas. 3. Rumunijos kariavimai pėstininkais.

Londonas. — Vokietijos valdžia galutinai nusprendė ištirti kurion pusę pakryps Rumunija. Todel Vokietijos valdžia sustabdė visus pačtos siuntinius į Rumuniją ir neleidžia ingabenti jokių valgomųjų produktų, kol tik aiškiai neparodys su kuo eina.

NAUJOS ATAKOS FRANCIJOJ.

Londonas. — Talkininkai pradėjo iš naujo smarkiai užpuldinti ant vokiečių Francijoje ir Belgijoje.

Iš pradžios Anglijos laivynas smarkiai bombardavo pajurines vokiečių drutvieses Belgijoje.

Paskui anglų vadas Sir French pradėjo didžiausią bombardavimą vokiečių pozicijų Francijoje tarp La Bassee ir Arras. Pirmą buvo didžiausiomis armotomis apšaudomos vokiečių pozicijos.

Dumais ir gazais, kaip tirsšta migla buvo pripildytas oras. Tuomet tai anglai padarė ataką. Išvyjo vokiečius iš pirmutinių pozicijų. Bet tuomet vokiečiai turėjo nustatę armotas ir ėmė smarkiai apšaudyti anglus. Perkaršta pasidarė ir anglai pasitraukė atgal, kol vokiečių baterijos bus nutildytos.

LAIVYNŲ MUŠIAI.

Stockholmas. — Gauta žinia, jog Finlandijos užlajoj ties Porskala rusų ir vokiečių eskadros užvedė mūšį. Vienas skraiduolis nuskandinta, antras pažeista.

Zeppelinai lankėsi Finlandijos pakraščiais ir jų mestos bombos padarė daug gaisrų.

UŽTRAUKS PASKOLĄ.

Londonas. — Vienas finansistas, pribuvęs iš Paryžiaus, pasakė, jog Francijos valdžia ketinanti užtraukti trijų bilijonų frankų paskolą.

NETVARKA GUATEMALOJ.

New Orleans. — Guatemala, mažutė vidurinės Amerikos respublikos, kilo netvarkai. Susidaręs "revoliucionierių" komitetas ir tasai iškėlęs riaušes.

ATSISTATĖ MINISTERIS.

Paryžius. — Francijos ministris Delcasse atsistatydino Parlamente ir ministerijoj buvo karšti ginčai kaslink Balkanų. Po to minėtas ministris atsistatydino.

ČIELAS VAGONAS AUKSO.

Portland, Me. — Jau trečių kartą iš Londono atgabenta didis krovinyvų aukso. Atgabentas į Halifax, o ten sudėtas į vagoną atgabentas į New Yorką.

Aukso buvo už \$7.000.000. Keturi ginkluoti vyrai sergėjo vagoną.

PRIBUVO DARBININKŲ.

Atėnai. — Iš Konstantinopolio pribuvo į Bulgarijos uostą Varna daug vokiečių amatininkų. Jie sudėstinės vokiečių submarinus, kurie iš Vokietijos dirbtuvių buvo dalimis atvežti.

NUSKANDINO 17 GARLAIVIŲ.

Londonas. — Anglijos submarinai nuskandino Baltikoj iš viso jau 17 vokiečių garlaivių. Tie garlaiviai plaukinėjo tarp Vokietijos ir Švedijos.

SIULO MEŠKOS SKURĄ.

Londonas. — Sužinota, jog vokiečių diplomatai darbuojasi, kad patraukti savo pusės Ispaniją. Vokiečiai kviečia Ispanijos valdžią stoti karėn teutinų pusėje, o už tai gausianti Gibraltarą ir Moroko.

Švedija tai jau nuo senai vilioja Vokietiją sau talkon. Už talką Švedijai prižada Finlandiją.

Meška dar girioje, o jos skura jau dalinasi.

PASKELBĖ KARĘ.

Atėnai. — Bulgarija formaliai paskelbė Serbijai karę. Bulgarija aiškina, kad todėl paskelbė kad serbai buvo užpuolę bulgarus vienoj vietoj ir jų užmušė 70, o sužeidė 700.

DUMBA SULAIKYTAS.

Londonas. — Falmouth, Dumba, buvęs Austrijos ambasadorius, sulaikytas, nes su juo buvo jaunas tarnas be pasporto. Anot vieno pasazierio, visi buvusieji ant garlaivio žiūrėjo ant Dumbos, kaip ant vilko. Visuomet jis buvo skrypiu su savo pačia.

BULGARAI NETOLI TEPASIVARĖ.

Londonas. — Iš Serbijos sostinės Nish pranešama, jog bulgarai, įsibrovę Serbijon netoli dar tepasivarė. Toliausia pasivarė 1 mylią. Geležinkelis, vedantis iš Salonikų į Sianrės Serbiją tebėra dar čielybėje.

Vokiečių pranešama, kad jų kariuomenė į pietus nuo Bielgrado tebsivaro pirmyn. Drutviesės ir vakarus, į šiaurės rytus ir į pietų rytus nuo Pozarevac, jau paimtos.

PROTESTUOS PRIEŠ SUBMARINŲ KARĘ.

Londonas. — Švedijos valdžia paliepė savo ambasadoriui Londone protestuoti valdžiai prieš Anglijos submarinų veikimą tarp Vokietijos ir Švedijos.

Protestuos todėl, kad anglai nuskandino du vokiečių garlaivius pačiame Švedijos pakrastyje.

Photo by American Press Association.

Maršalas French, vadas Anglijos armijoj Francijoje. Dabar jis veda savo armijas atakuoti vokiečius.

BAIGIA SAVO DIENAS.

Rymas. — Italijos laikraščiai rašo, kad Austrijos imperatorius serga ir vis eina blogyn.

Imperatorius labai dažnai apsiverkia ir tas jo silpnai sveikatai kenkia. Slegia jį nuotikiai dabartinės Europos.

ZUVĖ STUDENTAI.

Londonas. — Cambridge universiteto daug studentų stojo kariuomenėn. Nuo pradžios karės jų įstojo 10.250. Iš jų ligšiol žuvo 7.

MESTA 50 BOMBŲ.

Petrogradas. — Oficialiai rusų pranešama, kad Vokietijos orlaiviai bombardavo Dvinską. Arti Dvinsko numesta 50 bombų. Niekas nebuvo sužeista.

Ant linijos tarp ežerų Demmen ir Drisvetės nesmarkios vokiečių atakos buvo atmuštos. Artilerijos veikimas eina be paliovos.

Rusai varosi pirmyn Rumunijos parubežyje, ypač tas daroma tam, kad nukreipti teutonų atydą nuo Serbijos.

STATO ŠARVUOTI.

New York. — Brooklyno laivų dirbtuvėse pradėta pamatas naujam šarvuočiui California. Bus statomas pagal naujausių technikos išradimų. Laivui paskirta \$15.000.000.

Darbai.

ROCKEFELLERIO UNIJA.

Pueblo, Colo. — Pastaromis dienomis Rockefeller lankėsi Colorado valstijos mainose, kur nuo senai jau eina streikai ir kur buvo visokių riaušių.

Pasekmė jo atsilankymo buvo sudarymas Rockefellerio unijos. Įsteigiamajin tos unijos posėdin buvo atsilankę kompanijos ir 50 "atstovų" nuo mainierių.

Rockefeller džiaugiasi iš tos unijos.

Unijos įstatatai leidžia nuo 150 mainierių siųsti po vieną

atstovą. Posėdžiuose busia išklaunami visokiausi mainierių skundai. Galėsią prigulėti visi ir prigulintieji prie kitų unijų. Algos liks tos pačios iki sausio 1 d. 1918 m. Bet jei kitose mainose darbininkai išsikovsky alų padidinimą, tai ir Rockefellerio unijos nariams būsianti algos pakeltos.

Tai vis kapitalistų bandymai nuvilioti darbininkus nuo tikrųjų unijų.

STREIKAS BAIGIASI.

Schenectady, N. Y. — General Electric kompanijos darbininkų streikas baigiasi. Prasiidėjo derybos tarp streikierių ir kompanijos. Streikininkai reikalauja 8 val. darbo dienos.

ORGANIZUOSIS.

Denver, Colo. — Strytkarių motormanai ir konduktoriniai ligšiol nebuvo susiorganizavę, nes manadžierius buvo darbininkams prielankus ir geras algas mokėjo. Bet dabar manadžierius pavarytas iš darbo. Darbininkai bijo, kad algos nebūtų numazintos ir ketina dabar susiorganizuoti.

MAINIERIAI SUSTREIKAVO.

Clifton, Ariz. — Apie 5.000 mainierių sustreikavo. Reikalauja unijos pripažinimo ir 8 val. darbo dienos. Streikininkai yra Western Federation of Miners nariai.

REIKALAUJA SALIUNUS UŽDARYTI.

Chicago, Ill. "The Young Peoples Civic League" prez. Philip Yarrows, pasiuntęs gubernatoriui Dunne laišką, reikalaujamas Lygos vardu, idant jis visoj Illinois valstijojej uždarytų salionus nedėldieniais, nes to įstatymai reikalauja.

"Salionų uždarymo klausimas nėra tikybiniis nei politikiinis, bet tai įstatymas. Gi visokius įstatymus reikia pildyti."

Tai buvo laiške rašyta.

Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje.

—YRA—
Gyvam džiaugsmas- Sergytiems Viltis! Mirštančiam Ramybė!

Tūkstančiai Lietuvių-Katalikų priguli prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal da pats gerbiamas nepamąstai, kas ji yra ir delko pats neprisirašai.

Stai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda: —

- 1) Apsaugoja narių gyvastis ir moka pomirtinės \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.
- 2) Moka pašėpą nariams-ligoniams kas savaitė po \$3.50, \$7.00, \$10.00, ir \$14.00.
- 3) Šelpia neįgalinčius narius ir našlaičius.
- 4) Skleidžia apšvietą, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams dovanai.
- 5) Platina dorybę, suteikia patarimus ir nurodymus tikėjimo ir anklėjimo dvasios reikaluose.
- 6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais, renia pinigais ir moraliskai visokias lietuvių kultūriškas įstaigas ir tt.

Instojimas į Susivienijimą pigus, mėnesinė mokestis lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas kreipkitės į vietines kuopas, kurių randasi kone visur po visą Ameriką, kur tik lietuviai apsigyvenę, arba stačiai pas Centro Raštinką, šiuo adresu: —

J. S. VASILIAUSKAS,
112 N. GREENE ST., :: :: :: BALTIMORE, MD.

Senas ir vis naujas reikalas.

Tas reikalas — tai Amerikos lietuvių kolegijos įsteigimas. Tiek jau buvo prirašyta ir prikalbėta apie šitą reikalą, jog aš ir nemanau kartoti visų argumentų, išrodančių kolegijos reikalingumą. Nebent paminėsiu vieną tikslą: čia Amerikoje mes turime sudaryti nuolatinę ir stiprią Lietuvos koloniją. Tarp tos kolonijos ir tarp Tėvynės Lietuvos turi būti santykiai panašūs, kaip tarp kolonijų didžiųjų tautų ir jų metropolijų. Jų kolonijalės politikos pamatinis principas yra tas, kad kolonija turi tarnauti ir šelpiti metropoliją, o ne atvirksčiai. Skirtumas tarp tų didžiųjų tautų ir mūsų tautos bus tas, jog Lietuva, pagaliau ir nenorės eksploatuoti savo kolonijos po prievarta; visa pagelba, duodama kolonijoms Lietuvai bus geriausia valia daroma; ji bus vaisyti Tėvynės meilės ir jai pasišventimo. Antra vertus mes čia gyvendami ir pelnydamies, turime priedermių ir Amerikai, kurios gerai piliečiams privalome būti. Bet tai gali ir turi būti sutalpinama su tautiškų priedermių atlikimu. Tokia pažiūra ir Lietuvos koloniją Amerikoje be abejonės susidurs su griežtai priešinga pažiūra, ant kurios kiekvienas, iš Lietuvos išvažiavęs, turi būti dingęs Lietuvai ir visas savo pajėgas turi atiduoti vien Amerikai, kurioje lietuviai neva atradę sau naują ir geresnę tėvynę. Bet, rodos, nereikėtų ginčytis apie tai, jog kuo mažiau ši antroji pažiūra įsivyras visumėnėje, tuo bus Lietuvai sveikiau ir kad sveika mūsų tautos politika reikalauja, kad mūsų didžioji kolonija būtų nuolatinis šaltinis paramos Lietuvai ir tai ne vien pinigais, bet ir gyvais žmonėmis, pramokusiais prekybos, amatų, žemdirbystės, ingijusiais apsukrumo, kultūros ir tt.

Bet ar šitą tikslą mes galėsime atsiekti be savos inteligentijos, kuri būtų ištikima tautos idealams? Žinoma, kad ne. Minioms, liaudžiai visumet bus reikalinga vadų, kaip dvasiškų, taip ir svietiškių. Tokiuos gi išauklėti pagedaujami dvasioj galės tik lietuviškos augštesnės mokyklos.

Baisi nelaimė, užklupusi Lietuvą, laikinai nukreipė visą mūsų energiją į šelpimą karės kankinių. Gal dar ilgą laiką mes veik visas savo pajėgas turėsime dėti gelbėjimui Lietuvos nuo bado ir jėgų, kovojimui už politiską Lietuvos laisvę. Ir negalima tikėtis, kad šiais sunkiais laikais mes įstengsime daug aukų surinkti dar ir lietuvių kolegijai.

Tečiau būtų nedovanotina klaida, jeigu mes kad ir šiuo laiku visai kolegijos reikalus užmirštume, jeigu žingsnis po žingsnio neitume vis prie jos artyn. Prisižiūrėkime tik į bauginančius simptomus, kurie bene tik paskatins mus arčiau šio reikalo paimiti į širdį. Įsižiūrėkime tik į tuos savo lietuvių inteligentus, kurie dabar baigia Amerikos kolegijas ir universitetus, į daktarus, į advokatus, inžinierius, kunigus ir kitokius. Kasmet jų po kelis, gal net po keliolika pribyva mūsų visuomenei. Sakytumei, džiaugties tik reikia. Bet su paviršutiniu džiaugsmu vienkart pereina ir gilus išgastis. Gerai dar jei tas inteligentas atvažiuo Amerikon paaugusių jaunikačiu. Toksai Amerikos universitete nesusipėjo išbarstyti atvežtinių iš Lietuvos dvasios turtų. Bet kaip atrodo šandie vidutinis tipas lietuvių inteligento, čia gimusio, augusio ir baigusio Amerikos mokslo? Visų pirma tai biznieriš. Lenkiu galvą prieš biznio dvasią. Mūsų tautai jos labai trūksta. Bet jeigu tas Molochas, kuriam vardas "Doleris," pastatome ant tokio pjedestalo, kad prieš jį turi lenkties visos žmogaus dvasinės ir dorinės pajėgos, visos jo svajonės ir idealai — tai turime aiškiai pasakyti, kad čia įvyko baisus qui pro quo, kad įrankis pastatytas vieton tikslo, kad nustelbta tapo tikroji žmogaus esybė.

Mūsų inteligentas — biznieriš — lietuviškai tik tiek temoka, kad galėtų susikalbėti su lietuviu darbininkais, iš kurių mano biznį daryti. Žodžiai neva lietuviški, bet akcentas, žodžių sustatymas, mintijimo būdas — grynai amerikoniškas. Mūsų inteligentas neseka lietuvių gyvenimo, nesinteresuojas jo dvasiniais reikalais. Jo nepamatyti lietuviškų draugijų susirinkimuose, ar ant estrados, užtat jis veiklus narys visokių amerikoniškų bizniškų ir sportiškų klubų. Apie Tėvynę Lietuvą jisai jokių žinių neturi. Jisai nežino, iš kokios parapijos ir pavieto yra atvažiavę jo tėvai. Tautos istoriją jam visai svetima. Žodžių sakant tai tikras amerikonas, kaž kaip per atsitikimą tik pramokęs laužyti mūsų kalbą.

Yra, be abejonės išimčių. Čia stengiaus nupiešti tipą, dažniausiai pasitaikantį. Dar labiau turėsime išsigąsti, pažvelgę į jaunuosius kunigus, čia augusius ir išėjusius mokslo.

Svietiškis inteligentas, kad ir menkas lietuvis, bet didelės blėdies mūsų broliams tautiškų žvilgsniu neatneš. Jisai susidurs su jais tik biznio reikalais; į jo dvasinį gyvenimą jisai neturės žymesnės įtakos.

Visai kas kita su kunigu. Jisai — dvasios vadovas ir į savo globali pavestus žmones turi milžinišką įtaką.

Čia gimęs ir augęs lietuvis kunigas yra dažniausia įrankiu amerikoniškos dvasios ir politikos; to kunigo pažiūros ir būdą išdirbo ir nustatė Amerikos kolegija ir seminarija. Kolegijoje tautiškų pamato negavęs, seminarijoje persimė airių dvasia, užsikrėtė jų būdu. O kadangi kiekvienos tautos Bažnyčia nešioja ant savęs žymės, išspaus tas krašto tautybės, tai ir mūsų jaunas kunigas išeina iš seminarijos airiškai nudailintas ir nustatytas. Vardas

ir kraujas neva lietuviškas, bet visa tai atskiesta ir nudažyta pagal amerikoniško kurpalo, ir mūsų brolių dvasios vadovus pasijunta esąs savo žmonėms svetimas. Kas jiems brangu, jam nebesuprantama. Ir savo širdies gilumoje jis ims pageidauti, kad tie jo globojamieji grinoriai kuoveikliausiai suamerikonėtų. Jis įvairiais būdais proteguos mokančius angliškai, su jais tik angliškai kalbės, bažnyčioje bent evangelijas angliškai įves, su tarnais kalbės angliškai, įsitaisys kolekiją pypkių, gyvai dalyvaus amerikonių sporte, apsikraus vien angliškais laikraščiais ir knygomis, lietuviškų gi nei į rankas nenorės paimti, žodžiu sakant bus tai tipas iš visų pusių gero amerikono, bet visai menko lietuviu. Galima numanyti, kaip toksai kunigas vadovaus lietuvių dvasiai. Deja, tokių vadovų jau yra. Man pačiam teko susidurti ne su trimis panašios rūšies lietuviu kumigais. Teko išsikalbėti su kai-kuriais klierikais ir sužinoti, kad seminarijose beveik visi čia augusieji yra tokie; jie tik juokiasi iš lietuvių kalbos ir iš visų tautiškų lietuvių aspiracijų. Airių vyskupai savo išauklėtus kunigus, labiau pasitiki, negu atvažiavusiais iš Lietuvos. Šie pastarieji jaučiasi lyg neturi čia po kojų pamato, tuo tarpu, kada anie, airių auklėtieji, numanydami savo tvirtesnę poziciją, žiūri lyg iš augšto į tuos atėjūnus ir ne tik nesiskubina veikti solidariskai tautybės reikaluose, bet net apreiškia prie progos aiškia teudenciją atkirsti amerikiečius nuo Tėvynės intekmės.

Šitie visi pavojai ir keblumai gali būti pralinėti tik tuomet, kada lietuvių kolegija priauklės mums dvasiškų ir svietiškių inteligentų, lietuviškai manančių ir jaučiančių; kada nebebus labai didelio skirtumo tarp lietuvių inteligento, augusio Lietuvoje ir augusio čia Amerikoje.

Bet kaip gi prieiti greičiau prie tos kolegijos?

Jei šiuo laiku negalima padaryti tam reikalui milžiniškų pastangų, tai darykime mažas pastangas, bet darykime visi. Jei negalime aukoti šimtais ir tūkstančiais doleriai, aukokime centais, bet aukokime visi.

Imkime rūpesningiau auginti lietuvių kultūros gaivintoją, "Tautos Iždą," kurį paskutiniiais laikais buvo nustelbęs "Tautos Fondas," įsteigtas labdarybės ir politikos reikalams. Federacijos šaka — "Tautos Iždas" jau ir šiandien yra nemaža pajėga. Juk prie jo šiandien jau priguli visos lietuvių katalikų Centralinės organizacijos, priguli nemaža ir mažesnių draugijų. Apskaitykime, kiek jau šiais metais suplauks mokesnių į "Tautos Iždą."

1) Susiv. L. R. K. Am. 10.000 narių.....	\$500.00
2) Blaivininkų Susiv. 6000 narių.....	\$300.00
3) Lietuvos Vyčiai 3000 narių.....	\$150.00
4) Moterų Sąjunga 700 narių.....	35.00
5) Darbininkų Sąjunga 500 narių.....	25.00
6) Moksleivių Susiv. 150 narių.....	7.50
7) Chicago Labdarybė 600 narių.....	30.00
Atskiros, mažesnės draugijos.....	200.00
Nariai labdariai, (mokantieji kasmet po \$25.00.....)	300.00
Parapijos.....	52.50
Iš viso.....	\$1600.00

(Skaitlinės čia paduotos yra apamos, bet vis dėlto jos gal netoli nuo tiesos).

Sakysime, iš pardavinėjimo Tautos Iždo ženklelių įplauks apie \$400.00. Tokiu būdu mes per vienus metus turėsime \$2000.00 — ir tai be jokios mažiausios agitacijos, be tvarkos įstaigoje, be prakalbų, be garsinimų. Juk mes su "Tautos Iždu" pasielgėme, kaip tas snaudalis važiuotojas: šmaukštelėjo botagą arklui, o pats į kailinių apykaklę parlindo ir danū snausti. Arklys negi vežė gerai. Mes pastatėme didelę mašiną, šiaip taip ją užsukėme ir palikome Dievo apeizdai, o patys ramiai sau išėjome kitur dairinėtis.

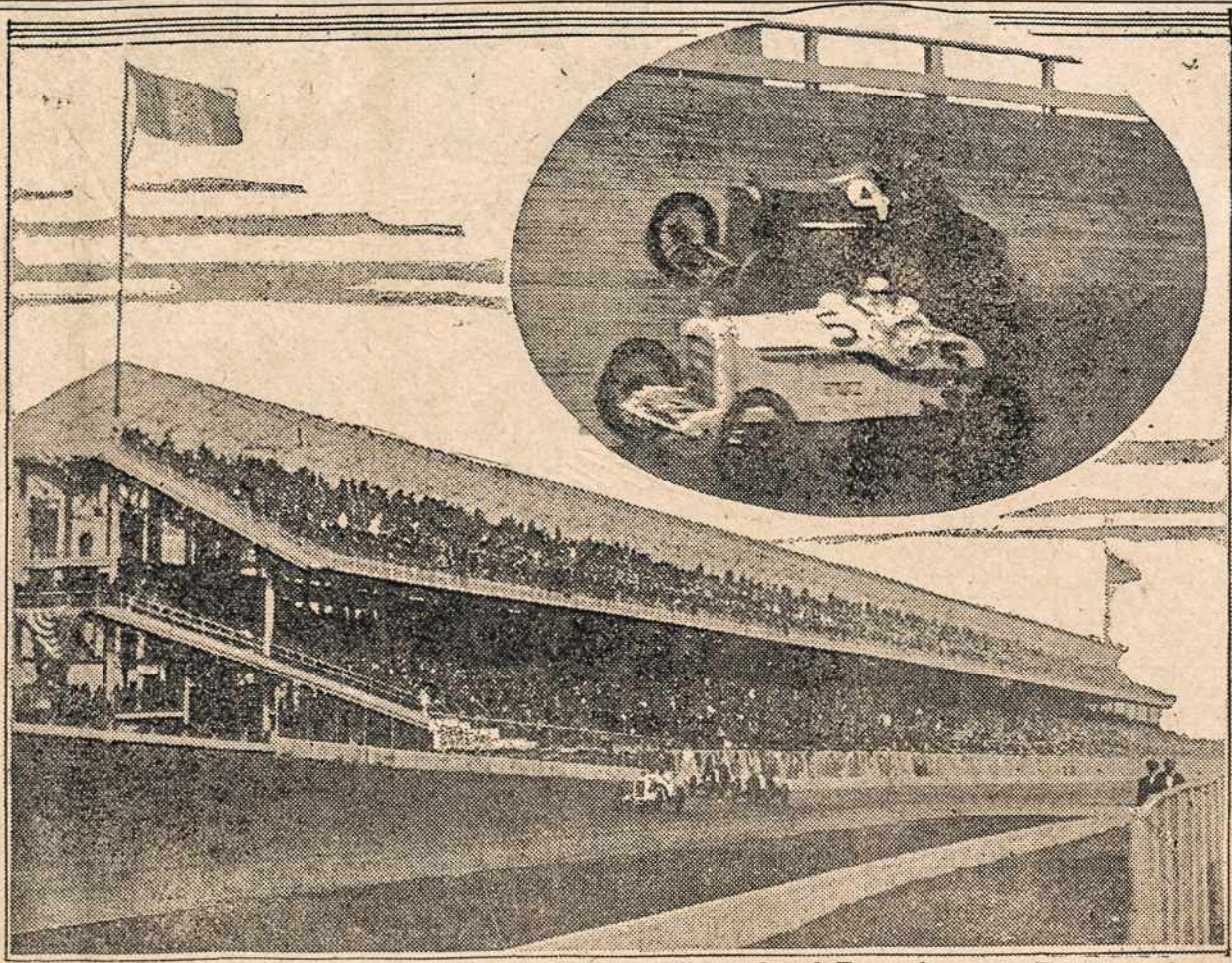
Jei tik šiek tiek tvarkos, gyvybės, agitacijos į "Tautos Iždą" įnešime, jisai netruks išaugti į milžinišką pajėgą, kuri ne tik Amerikos lietuviams kolegijai inkurs ir išlaikys, bet šelpis ir Tėvynės kultūros reikalus.

Tautos Iždą turės sukurti šie šaltiniai:

1) Visos mūsų centralinės organizacijos, be abejonės augs ir beaugdamos augins ir "Tautos Iždą," nors tik po 5 centus nuo nario mokėdamos.

2) Atskiros mūsų katalikiškos draugijos, ypač pašalpinės, kurių yra čia Amerikoje mažiau nei 1000, galėtų nepaprastai sukurti "Tautos Iždą," nutardamos prie jo prisidėti (turėtų kartu prigulėti ir prie Federacijos, mokėdamos po 2 centus nuo nario ir Federacijos iždą ir po 10 centų į "Tautos Iždą" — iš viso po 12 centų metams nuo nario; centralinės organizacijos moka į Federaciją po 1 centą ir į Tautos Iždą po 5 centus metams nuo nario.).

Draugija nenumanytų jokio sunkumo, nutarusi prisidėti prie Federacijos ir prie jos Tautos Iždo. Jokiais naujais mokesniais apsikrauti nereikėtų. Užtektų draugijai padaryti natarimą, intraukti į protokolą ir įdininę kas iš draugijos kasos kas met tą mokesnį nusistatę. Draugija dėl tų mažų mokesnių nenubiednėtų. Tiesa, prie gam žemo laipsnio narių apšvietimo ir susipratimo, gal nelengva dabar mūsų draugijose toki natarimą padaryti. Be to katalikiškose draugijose priviso nemaža priešingų gėvalų; daugelyje vietų jie pateko net į valdybas. Bet reikia tikėtis, kad mūsų idėjinės organizacijos: vyčiai, blaivininkai, moterys, darbininkai, moksleiviai kad jos išauklės naujų veikėjų, kurie įneš į mūsų pašal-

Čia parodoma didelės automobilių lenktynės ant Sheepshead Bay plento. Tūlas Anderson laimėjo lenktynes. Gavo už tai \$20.000 su viršum. Lėkė 102 mylių valandoje. Į lenktynes žiūrėjo 97.000 žmonių.

Ne naujas, bet svarbus reikalas.

Ačiū Vasagaiui mūsų spauda pradeda stiprėti; katalikų visuomenė, besiorganizuodama į didžiules draugijas, auklėja sykiu kultūros nešėjus, laikraščius, kurių ligšiol mums labai ir labai trūko.

Vienas, kitas laikraštis, leidžiamas katalikiškoje dvasioje, negalėjo aprėpti visų reikalų skaitlingiausios Amerikos lietuvių visuomenės dalies, — katalikų.

Dauguma klausimų, svarbiųjų reikalų nebuvo tinkamai apibudinti; paliesta jie nuo tolo, paviršutiniai ir kaip reikia nenušviesta, neaparta. Stoka vietos, laiko o gal ir darbininkų neleidžia lietuviams katalikams iš pat šaknių savo gyvenimo reikalus naginėti.

Tuos visus trūkumus galėsime dabar taisyti, tinkamai rūpintis savo reikalais. Nauja, gyvo darbo, sveikos minties ir uolaus veikimo banga stumte stumia mus visus prie vieno, augščiau tikslų, — susipratimo, kurs ne vieną lietuvių, nežinintį prie kokio luomo jis priguli, galės pakelti ir paskatinti prie intensyvio darbo.

Toji banga, visus žadinanti prie darbo, tai mūsų organizacijos ir spauda. Kol jos buvo silpnos, bejėgės ir gerų norų žmonės labai pesimistiškai į visą katalikų besiplėtojantį judėjimą žiūrėjo ir ko tai laukė,

nei tą judėjimą remiant, nei jo smerkiant.

Panašių apsiirėkimų laiktarpius šiandien mes amžinai atgyvenome. Kuomet viskas reikalauja darbo, nedirbti jo tegalės žemos dvasios ir dar žemesnių jausmų žmonės, kuriems kataliko švenčiausius jausmus permains savo ypotos gerbimas ir ieškojimas pasaulio sukuriuose ne gyvybės, bet mirties.

Kuomet Amerikos lietuvių gyvenimui buvo pradėtas statyti namas, pirmiausia padėta kurtinis akmuo S. L. R. K. A. Organizacija, kuri ant savo rankų išauklėjo mums ne vieną naują akmenuką, spyrelį, stulpą, šulą, iš kurių išaugo puikus namas ant stiprių pamatų — katalikų lietuvių puošnūs rūmai.

Žiūrėk ko tik tai tuose rūmuose nėra. Čia ir Spaudos Draugija su savo jau subrendusiais nariai ir dar priaugančiu jaunimu; Katalikų Moterų Sąjunga, dabuojanti lietuvių amerikiečių dorą, tautystę ir Tėvynės meilę; Lietuvos Vyčių, Amerikos lietuviško jaunimo, didžiulė šeima, Tautos viltis ir ateitis; Blaivininkų Susivienijimas, lietuvių dvasiųjų valantis nuo svaigulio; visus į vieną krūvą viendujanti Federacija; mūsų moksleiviai, ant galo ir naujai apsigyvenusi šeima — L. D. Sąjunga, darbo žmonių para-

pines draugijas daugiau šviesos, doros ir susipratimo. Tai-gi ir prie "Tautos Iždo," kad ir išpalengva, bet galima bus tas draugijas pritraukti.

Atsiminkime dar ir tai, jog traukdami draugijas į "Tautos Iždą," mes trauksime mūsų liaudį, plačiausias minias į svarbų tautišką veikimą. Tos minios, ne tik centus mokės, bet galvos, kaip juos sunaudoti, dalykams tų centų pasiskirstymuose, dalyvaus per savo atstovus kongresuose ir tt. Šis plačiosios visuomenės veikimas, be abejonės, artimoje ateityje, persikels į tėvynę. Mūsų išeiviai, išmokę krauti į Tautišką Iždą centus, pagrįžę į Lietuvą mokės ir kitus mokins krauti kapeikas, ar fenigius. Tokiu būdu Tautos Iždas atliks svarbų darbą tautinio auklėjimo minių. Be to mes ir sau džiaugsma pasidarysime, ir kitiems nustebinsime, kad, neturėdami savo tarpe milijonierių, stambių aukotojų, mes tautos kultūros rūmą pastatysime iš centų ir kapeikų, delto, kad statysime visi.

3) Turės išaugti ir skaičius narių labdarai, mokančių kas met po \$25.00.

Ar ta metinė duoklė Lietuvos kultūros reikalams būtų perdidelė mūsų vidutiniškai pasiturinčiam inteligentui, ar biznieriui? Anaiptol, ne. Juk inteligentai-idealistas dar daugiau kas met tėvynės reikalams išmoka. Tik kad tie išmokėjimai būtų tiksliai daromi, tvarkomi ir naudojami, tam tikslui reikia organizacijos. Seniau Lietuvoje neatsigindavo nuo elgetų, o kiek jų eidavo netikrų, tinginių, dykaduonių. Gerasirdžiai visus šelpdavo, kietesnieji gi del anų apgavikų ir tikram vargšui nebeuorėdavo nieko duoti. Bet ilgai nei žmonės išgudrėjo. Ėmė organizuoti labdarin- gas draugijas, steigti elgetnamius. Esi bėdas, neturi ko valgyti — eik į elgetnamį, arba, jei brangini šeimynos gūštą, šetau nuolatine pašalpa, jei tik esi jos vertas.

ma, ir daug kitų.

Visos tos milžiniškos šeimynos darbų jau šiandieną neaprepsi, į vieną vietą nesuglaus, tad jos pasiskyrė sau bendruose rumuose po atskirą ker- telę savotiškai veikia, bet viso darbo vaisius krauna ant vieno aukuro — Lietuvos ir Bažnyčios altoriaus.

Nereikia jau ir sakyti, kad kiekviena iš tų šeimynų stengiasi surasti sau vietą, kur galima būtų darbo vaisius sukrauti prieš paaugusiant juos visų bendram tikslui. Išskyrus kelias, visos jau turi savo laikraštį, ar bent stengiasi turėti.

Tad matome visi: katalikų namas stiprus, jo gyventojai veiklūs, gyvi ir darbštūs, be- rods nieko daugiau ir nereikėtų; gyvenk sau ir Dievulį garbink. Tai-gi kad ne! Lietuvių priežodis sako: — Dirbk, žmoguti, ir Dievas laimins. Nepriziūrėsi namų ir jie palengva pradės irti. Audros jo stogą ards, lietus sienas pū- dys, o ir kirminų gal atsirasti, kurie pasislėpę plyšiuose sveiką medį puvesiais pavers.

Blogas, patinęs ūkininkas atsiduos ant Dievo valios ir lauks pakol jo nameliai neprislėgs jam galvos. Ne taip elgiasi geras, darbštus šeimyninkas. Jis pildydamas Augščiausio prisakymą dabu savo turtą. Taisys andrų suardytą stogą, pakeis supuvusius rąstus naujais ir sumaniai pašalins namo irimo priežastis. Žinoma, darbo bus iki ausų, bet geram žmogui niekas ne-

persunko.

Taip su mūsų organizacijomis ir spauda. Neužmirškime nei ant valandėlės, kad atsargumas didžiausias nelaimės pašalina. Sergėkime, dabokime savo turtą. Pailso vienas, kitas jo vietą tegul užima. Taip besimainydami išliksime patys gyvi ir savo organizacijas išlaikysime.

Tai kasgi čia naujo? Užklaus kiekvienas. Sena pasaka, mano prieteliai! Tas išvadas padarian, kad be tų visų savo organizacijų apsaugojimo būtų, nurodyta dar viena, apie kuri trumpai, baigdamas savo rašinėlį, ir priminsiu.

Aišku kiekvienam, kad žmogus žmogui nelygus. Vieniems Augščiausiojo daugiaus duota sumanymo, proto, talentų; kitiems mažiau. Pirmiems kaip ir pavedama vairs viso judėjimo, kurio jie tampa vadais, nurodydami savo mažesniems broliams veikimui dirvas ir pagaminant darbu įrankius.

Antrieji, vaduodamies pirmųjų naudingais nurodymais, pasekmingiau purena dirvas, sulaukdami nemaža sau gerų vaisių.

Paprastų darbininkų pas mus daug; vedėjų, sumaningų veikėjų labai mažai. Tuotarpu kiekvienai organizacijai, laikraščiams, draugijoms būtinai reikalingi vedėjai. Be jų visas veikimas lyg svyruoja, pasirodo nepastovus. Kaipgi išlaikyti lygsvarą, kaip surasti sau vedėjus, tikros doros ir praklausaus jausmo?

Atsiminkime tik ant savo jaunomenės, duokime jai progą lavintis, šelpkime savuosius moksleivius. Iš jų tarpo mes tik susilaikysime gerų vedėjų. Apsisąsuvuoje mokslo žinioms, jie galės mus vesti prie tikslo.

Juk turime gabių jaunikačių, mergaičių, kurie trokšta mokslo, apšvietos. Norėtų lankyti mokyklas, bet nelėmtasis neturtas vieton mokyklos, varo juos į tvankias dirbtuves, kur sykiu su jauna dvasia žūva gabumai ir talentai. Ištraukime juos iš ten, pakelkime juos ir tikrai nesi- galėsime savo darbo.

Pažvelgkime į savuosius lietuvių moksleivius, beinančius mokslo. Skurdas... vargas. Vos - ne vos sugraibo kelius dolerius savo mokslo apmokėjimui. O kur pragyvenimas, butas? Reikia, mokslą numetus šalin, eiti dirbti sunkų darbėlį, kad nors ant juodos duonos kąsnio uždirbus. Kenčia nuo to moks- las, jauna dvasia nupuola. Iš jauno, gabaus jaunikačio ar mergaitės susilaukiamo ne laiku pasenusio jausmais ir dvasia žmogaus.

Skaudu darosi žiūrėti į mūsų jaunimą, kaip jis vargsta, sunkiose sąlygose mokslus beinan- t ir kilą klausimas: Ar ilgai taip bus? Ar galėsime mes, lietuviai, kuomet nors tą spragą užkimi? Ir kada mes susilauksime savųjų kolegijų, augstųjų mokyklų, kuriomis plačiai Amerikos lietuvių visuomenei pasirūpinant, galėtų lengvesnėmis sąlygomis mūsų jaunimas mokslą pasiekti.

Jei dar apie mokyklas būtų peranksti svajoti, ar negalėtų mūsų katalikiškos organizacijos pasiskirti sau už pareigą nors po du tris gabius jaunuo- lius išleisti į mokslo, parūpinant jiems pinigų mokslui, išdalies ir pragyvenimui.

Selpiame mes Lietuvą su jos visomis įstaigomis, pagelbstame nuvargiusiems nuo karės broliams, seserims, aukojame kitiems geriems tikslams, pil- dome savo švenčiausią pareigą Tėvynės link, kodėl - gi negalėtume kiek daugiau pasi- rūpinti ir Amerikos lietuvių besimokinančių jaunimui, kuris yra ta Tėvynės dalis iš kurios naudos susilaukume milžiniškos savo organizacijos ir vi- sam lietuvių kultūriškam veikimui.

Be to reikalo aprūpinimo namas dar nepilnas pasilieka, dar jame trūksta gyvos min- ties, tikro mokslo ir gero šei- myninko.

Papildikime jį broliai! K.

Kas girdėt Lietuvoj.

Laiškai iš Lietuvos Draugijos. Jo Sveikatai Gerbiamajam p. St. Šimkui. Lietuvių Draugijos įgaliotiniui Amerikoje. — Gerbiama!

Rašau Tamstai jau penktą iš eilės laišką, kursai yra dar pirmas Komitetui išvažiavus Pskovą. Delto taip ilgai Tamstai nerašiau, kad pas mus pačiame Vilniuje ir pačiame Komitete buvo didelė suirutė: visos įstaigos ir gyventojai kėlėsi iš miesto, pačias išvažiavo ir dar nesugrįžo. Ir šita laišką vargais negalais teko parašyti ir iš kitos stoties išsiųsti.

Mūsų darbas šitaip dabar padalintas: Lietuvių Draugijos Komitetas oficialiai persikėlė Pskovą — Sergejevskaja ulica, dom Modem kvartira Amerika, ten apsigyveno p. Šilingas su Komiteto darbininkais. Petrograde, kur gyvena dabar Draugijos pirmininkas, Valstybės Dūmos atstovas, M. Yčas, veikia pabėgėliai, Rusijoje išsiblaškiusiems, registruoti biuras — Baskov pereulok 29 — biura veda p. K. Šalkauskas. Voroneže dabar varto Lietuvių apšvietos centrą, persikėlė Vilkaviškio gimnazija, pedagogijos ir bugalterijos kursai, "Saulės" užlaikomi, ten Komitetas išskeldino apie 700 š. mokslo einančios jaunomėnės. Iš Komiteto narių Voroneže gyvena kun. Olšauskas ir p. Balčikonis. Iš tikrų šaltinių sužinojome, kad p. Yčo Voroneže steigiamas dvi lietuvių gimnazijos: berniukų ir mergaičių. Visais reikalais į virš paminėtas įstaigas galima kreiptis šiuo antraštu: Voronež, Staro-Moskovskaja 19. Yra tai adresas vieno Lietuvių Draugijos Komiteto bendrabučio.

Maskvoje veikia Komiteto narys adv. P. Leonas ir Draugijos įgaliotinis inž. Naruševičius.

Vilniuje šitoks yra Lietuvių Draugijos veikimas. Komiteto dalis išsikėlusį Pskovą gavo teisę veikti visoje Rusijoje per savo įgaliotinius. Likusieji gi Vilniuje Dr-jos nariai veikia keturių gubernijų: Kauno, Suvalkų, Vilniaus ir Gardino rajone vardu "Lietuvių Draugijos Vilniaus Komitetas." Prie Vilniaus Komiteto darbuojasi nariai: A. Smetona, dras. A. Vileišis, kun. Jezukevičius, A. Zmuidzinavičius, kun. Kukta, p. E. Vileišienė, J. Kymontas, D. Malinauskas, Juozas Kubilius ir aš. Prie Vilniaus Komiteto Vilniuje veikia Lietuvių Draugijos Vilniaus skyrius. Vilniaus Komiteto adresas: Vilnius, Bolšaja 30—2. Vilniaus skyriaus adresas: Vilno, Blagovieščenskaja 24—1. Vilniaus stovis kritiškas. Valdžios įstaigos išsikėlė, pačias neveikia, gelžkeliai užimti karės reikalais, maisto pristatymas labai ap sunkintas, beveik negalimas, min-tame iš kalno pasigamintais produktais, kurių reikia maž daug vienam mėnesiui mažiausia už 3.000 rublių, kadangi Vilniuje ir jo apylinkėse esama apie 4.000 pabėgėlių iš Kauno ir Vilniaus gubernijų. Jeigu mes busime atskirti nuo Rusijos vokiečiams užėmus Vilnių, tai mūsų padėjimas bus neužvydėtinamas, kaip mes tuokart išmaitinsime savo pabėgėlius, iš kur gausime lėšų.

Taigi Komitetas prašo Tamstos visas surinktas Amerikoje auksas siųsti mums Vilniui. Dabar tas siuntimas negalimas, bet nepoilsig galima bus siųsti per neutralių valstybių konsulus. Vilniuje lietuvių gyvenimas kokiame laikui apmires, kadangi visi lietuviški laib-raščiai buvo sustoję. Dabar vėl šiek tiek atgijo, pradėjo eiti "Viltis," ketina leisti ir "Aušra."

Antrasis mūsų įgaliotinis, p. Žmuidzinavičius delei ne

jo priežasčių negalėjo išvažiuoti Amerikon, tat Tamstai vienam piningų rinkimo darbas liko užkrautas.

Tai tiek ši kartą apie Lietuvių Draugiją ir jos veikimą. Jei bus galima nepoilsig vėl Tamstai parašysiu. Turiu prideramos pagarbos žodį.

Kun. P. Dogelis. Jo Sveikatai Gerb. p. St. Šimkui, Lietuvių Draugijos įgaliotiniui Amerikoje.

Gerbiama! Nors neseniai Tamstai rašiau, bet gavęs naujų žinių, vėl rašau. Pskovas, kur buvo išsikėlęs Lietuvių Draugijos Komitetas, evakuojamas. Tat ir Lietuvių Komitetui prisėjo iš ten keltis. Persikėlė Petrogradan — Baskov pereulok 29, kv. 10.

Gal pranešumėte apie tai Amerikos laikraščiams.

Voroneže, kur perkelti mūsų moksleiviai, M. Yčo rūpesniu įsteigtos dvi gimnazijos: berniukams ir mergaitėms. Rugsėjo 1 d. gimnazijų atidengimas.

"Viltis," pačtai sustojus, irgi buvo apsistojusi ėjusi. Dabar vėl pradėjo eiti. Petrograde pradėjo eiti "Petrapiolio Balsas," M. Yčo redaguojamas.

Tai tiek ši kartą. Su Diev!

Tariu pagarbos žodį. Kun. Dogelis.

LIET. DRAUGIJOS ATSTOVAI

Aukos, likusios Tautos Fondo skyriuose.

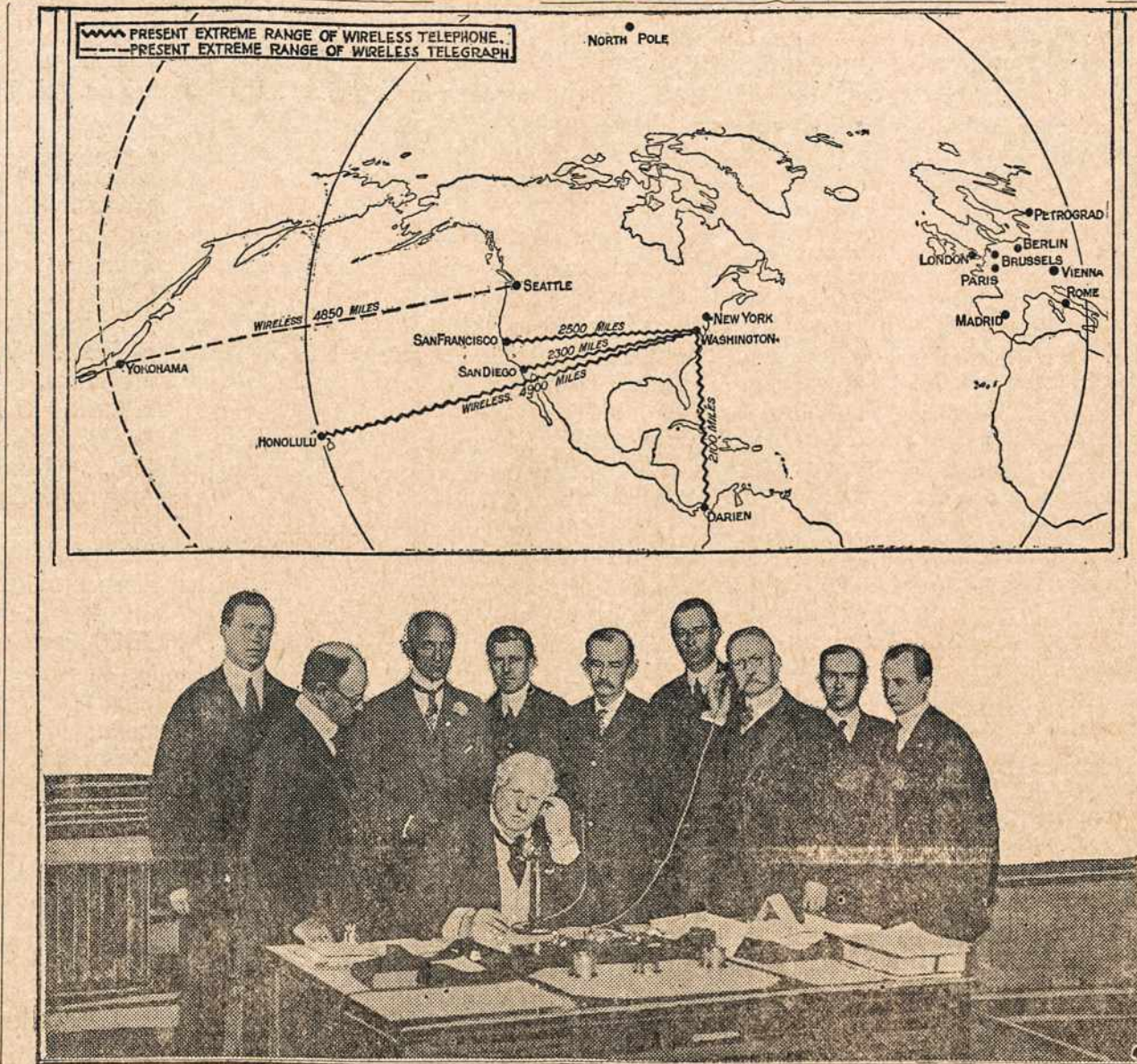
Chicagoje:	
Šv. Jurgio, par. svet.	\$73.50
West Side, bažn. salėje	53.63
W. Pullman, šv. Petro ir Pavolo par. sv.	32.51
Roseland, Visų Šventų par. svet.	46.00
Atlantic	24.00
Šv. Kryžiaus bažn. sal.	125.00
Wilkes-Barre liet. piki-nike	170.48
Freeland'e bažn. sal.	88.25
Tamaqua'je bažn. sal.	124.80
Mahanoy City, baž. sal.	74.00
Girardville, par. sal.	68.25
Mt. Carmel, bažn. sal.	115.00
Shamokin	47.76

New Philadelphia, bažnytinėje sal.	29.05
Minersville	150.00
Reading, bažn. sal.	77.50
Philadelphia, kun. Kaula-kio par.	351.00
Brooklyn, kun. Petkaus par.	176.00
" kun. Reneikos par.	176.00
" kun. Kuodžio par.	130.85
Bridgeport, par. svet.	122.30
Hartford par. kun. Amboto	161.10
New Haven, par. kun. Krausko	110.00
Rymo Katalikų Seimas	830.50
Worcester'je, par. kun. Jakaičio	400.00
Worcester'je, mano koncertas, mūsų draugijos naudai	10.00
Newark	240.00
Boston, kun. Žilinsko parapijoje	858.00
Cambridge, par. svet.	70.70
Norwood, par. svet.	120.09
Brookton, kun. Urbonavičiaus par.	230.00
Lowell, kun. Olechnavičiaus parapijoje	10.00

Augščiau minėtose vietose visos aukos paliktos Tautos Fondo skyriuose, kurie per centrą turi pasiųsti mūsų komitetui, pažymint, kad tos aukos mano yra surinktos.

Aukos, kurias patsai priėmiau ir pasiunčiau Lietuvių Draugijai.

Chicagoje, Mildos svet.	\$71.35
" Meldažio svet.	41.27
Roseland, SLA. salėje	19.35
Nežinomas (per "Liet.")	5.00
Vincas Jusas	1.00
Gary, Ind., Suv. Draugijų prakalbėse	40.00
Milwaukee	11.00
Sheboygane, kun. Varnagiro par.	30.00
Painsdale, Mich.	222.12
Chicagoje, Baukos svet.	28.00
A. Miller	5.00
Šv. Mykolo Ark Draugija Pittstone	25.00
Chicagoje	12.00
Chicagoje, Dudos svet.	30.00
Shenandoah	7.25
New Philadelphia	10.00
Philadelphia, liet. svet.	

Apacioje parodoma vyrai, kurie prisidėjo prie istobulnimo bevielio telegrafo ir telefono. Viršuje parodoma su kokiais toliausiais mies-tais susisiekama telefonu.

ant Richmondo	125.18
Baltimore, liet. svet.	158.67
Brooklyn, L. G. F. skyr. prakalbėse	243.05

Paterson, kn. Švagždžio kartu su liet. Dr-jom surengtose prakalbėse	239.35
Adolfas Volungevičius ir Petras Mikalauskas	5.00
Antana Dobryla iš Worcester'io	5.00
L. S. F. Worcester'io skyriaus prakalbėse	107.00
Per Pocevičiaus ir Stanislauičutės vest., Worcester	5.00
So. Bostone, liet. salėje	245.04
Cambridge, suvienytų Dr-jų prakalb.	312.35
Tris iš Montello po 1 dol.	3.00
Haverhill, Mass.	100.51

Paterson, per kun. Švagždį aukos kolektojų per grįčias surinktos 54.54

Aukos, paliktos rengėjų rankose:	
Chicagoje, ant 18 gatv., rengė prakalbas "Naujienu" red. (aukos liko pas p. Petrą)	46.50
Cicero (Chicagoje rengė prak. LSF.	24.27
Lawrence, Mass., rengė prak. suvienytos lietuvių draugijos	163.00

Išviso — 2233.77
Išviso piningų surinkau 7.651 dolarij ir 49 centus.
Iš tų pining 5.295 dolariai ir 77 centai implaukė į Tautos Fondą;

233 ir 49 centai paliko rengėjų rankose; gi 2.121 dolarij ir 95 centus priėmiau aš ir pasiunčiau Lietuvių Draugijai nukentėjusiems del karės šelp-ti drauge su atskaita.

L. Dr. Atstovas, — St. Šimkus.
P. S. Šių aukų reikaluose ar abejojimuose gali kreiptis: apie implaukimus į Tautos Fondo iždą prie Tautos Fondo valdybos; gi apie auksas, kurias patsai nusiunčiau, galima sužinoti Lietuvių Draugijos valdybos centre: Russia, Petrograd, Baskov per., 29, kv. 10, Martynui Yčui, Draugijos pirmininkui.

St. Š.

Kas girdėt čia.

(Tąsa 4 pusl.).

HARTFORD, CONN.

toji kopytėlė, tai liko perkelta į galą loto ir padidinta o priekyje padaryta vieta del naujos bažnyčios. Kadangi dar buvo permaži vietos del bažnyčios, mokyklos ir klebonijos atsiradus progai 1914 m. nupirkta lotas su dviem namais muriniu ir mediniu; muriniai klebonija, o medinis išduodamas ant randos, kuris atneša į mėnesį \$38.00. Tai-gi šiemet pavasarį pradėjo me statyti naują bažnyčią ir apie Kalėdas manome įeiti, o

senoje bažnyčioje bus mokykla, nes ligšiol dar neturėjome, o tik buvo pamokinami katekizmu du sykiu į savaitę.

Tai-gi matome, kad per visą laiką darbuosi be atilsio pradedant statyti naują bažnyčią pats paaukavo \$500.00 ant bažnyčios. O kiek tai draugijų suorganizavo: Pirmiausiai suorganizuotas Parapijos Choras. Suorganizuota jaunimo dr-ją vardu Šv. Kazimiero Jaunimo Apšvietos iš 25 narių, kuri ir šiandien skaitosi viena iš prakiliausių Hartford'e draugijų. Turi apie 150 narių. 1914 metais prisidėjo prie Lietuvos Vyčių organizacijos priimdami jos įstatus. Tą patį dr-ją skaitosi L. Vyčių VI kp.

Nemažai kaštų pridėjo į steigdamas prie jos knygyną, kuriame šiandien jau randasi apie 500 knygų.

Suorganizuota S. L. R. K. A. 89 kuopa, Šv. Elzbiotos Moterų ir Merginų, ir daug, kitokių kuopų tik dar neturi-me Spaudos draugijos kuopos ir Pilnųjų Blaivininkų.

Užtai ir parapijoms sutikime darbuojasi išvien, tik šiemet sutrukdė kiek toji baisioji karė, kuri siaučia jau antri metai.

Jeigu tik toks sutikimas bus pas mus ir toliaus tai galima drąsiai sakyti, kad Hartford'as pralenks ir didesnes lietuvių kolonijas savo darbais.

Vytis.

ATHOL, MASS.

Paskaita ir pasakojimai iš Lietuvos prubuvusio.

Spalio 10 d. L. D. S. IV kuopa laikė paskaitas apie darbininkų klausimą. Paskaita buvo parašyta gerb. kun. Jono Staugaičio, skaitė ją p. Domininkas Karoblis, L. D. S. IV kuopos narys. Pirmoje paskaitos dalyje buvo kalbama apie senovės darbininkiškas organizacijas, taip sakant amatninkų draugijas. Antroje gi paskaitos dalyje buvo kalbama apie šių laikų darbininkiškas draugijas, su pajudinimais šių laikinių darbininko klausimo teorijų, ypač Markso teorijos. Trečioji paskaitos dalis liko atidėta ant kito vakaro, kadangi p. Augustas Sklėnis, kuris tik dabar atvyko iš Lietuvos, buvo pasirengęs pasakoti įspūdžius iš kelionės ir matytus Lietuvoje. Tai liko jam pavesta vakaro laikas.

Ponas Augustas Sklėnis išvažiavo iš Lietuvos, iš Remeikių kaimo, Vabalninkų parapijos, Panevėžio pavieto. Jis ilgą laiką turėjo pabūti Petrograde, kur, jis sakė, yra privažiavę daugybę lietuvių pabėgėlių. Jis pasakojo, kad Petrograde buvęs brangus pragyvenimas, nieko nebuvę galima gauti nusipirkti, išskyrant vienus baravykus, kurių būvę stebėtinai daug. Vieną sykį Petrograde buvę prapūlę smulkūs pinigai — niekur nebu-

vę galima išmainyti reikale stambesniųjų pinigų. Tuomet esą rusai atėję krantuvėn ko pirkti imdavę ir nešdavę, sakydami, "Kad neturite pinigų išmainyti, tai kas jums galvoj, mums reikia..."

Tai-gi p. Sklėnis pasakojo, kad rusams traukianties nuo vokiečių rusų policija buvusi labai žiauri lietuviams ir žydams. Tie gyventojai, kurie mėginę pasilikti ant vietos, tai policija be jokio mandagumo su jais elgdavosi, paskaitydama juos pardavėliais vokiečiams, žydus, tai prievarta varė tolyn. Buvę net toks atsitikimas, kad vieną žydą iš Vabalninkų jau visai mirštantį įdėbė į vežimą, kuris tuojaus bevežant miręs.

Anot p. Sklėnio, tai rusų armija visai esanti neapginkluota; jam pasakojo, kad vienoje vietoje rusų kareiviai turėję tik po tris šaudykles ant dešimties žmonių. O rusai pasitraukdami viską su savim gabena, nepalikdami nieko vokiečiams; bažnyčių varpus nepalieka, kur negali lengvai išimti, tai suardo bokštus.

P. Augustas Sklėnis turėjo gan ilgą kelionę, jis išvažiavo iš Lietuvos 5 d. liepos š. m., o pribuvo Amerikon 8 d. spalio; jis važiavo per Archangelsko portą.

A. K. Losius.

NEWARK, N. J.

Katalikiškojo sus-mo kp. susirinkimas.

Spalio 11 d. š. m. S. L. R. K. A. 36-ta kuopa laikė savo birtaininį susirinkimą.

Didesnė dalis vakaro pašvėsta vien ginčams ir visai bereikalingiems. Tie patys "malonėji" ginčai jau nebe pirmą sykį kuopos susirinkime yra vedami. Su kuopos nariais būtų šiaip taip Jiems dalyką gerai išaiškino, suprantą ir priima visokią susivienijimui reikalingas reformas, ale čia randasi keletas užsispyrėlių, kurie jokiu budu nenori sutikti su 30-to seimo nutarimu jie daugiausiai priešinos del mokesčių 25 c. pradžioje Naujų Metų.

O vienas saliuininkas taip perpyko už tai, kad nekurię pirmine, juk nuo Naujų Metų visi nariai turės imti organą. Saliuininkas taip užpyko, kad beveik pradėjo spaudyti ir sako: geriaus aš čia draugiau nei kojos nebekels. Šis, naugriešius, pats nepasigūlėsiu, bet laikraščio neskaitysiu, žinoma nepavykai, juk girtas, apžliėbs knaipinėdamas apie barą negi gali matyti nei supras-ti kokią naudą neša laikraščių skaitymas.

Be to nutarta prisidėti prie parengimo prakalbų sykiu su kitoms dr-joms. Su paskaita yra kviečiamas Dr. Graičiūnas.

Taip-gi išrinkti 5 atstovai į apskričio kuopų konferenciją, kuri atsisub Elizabeth, N. J.

Vis-gi, jei priskaityti prie balsavimo, mus 36-ta tiek pažengę pirmyn, kad seimo nutartų 25 centų kiekvienam nariui mokėti, mes nutarėm nemokėti.

Del trumpumo laiko šiame susirinkime protestą parašyti nenu-tarta. Gal ateityje pasirūpinsime.

Narys.

ROCKFORD, ILL.

Sąjungiečiai imasi darbo.

Spalio 10, š. m. L. D. S. 23 kuopos buvo laikomas dvigavatinis susirinkimas. Nors tą patį laiką buvo laikomi susirinkimai ir kitų draugijų vienk, atsilankė ir į mūsų susirinkimą nemažas skaičius narių, taip kad buvo galima šį tą tvirti. Pirmiausiai prisidėjo 5 nauji nariai. Toliaus buvo apukalbama vakarinių kursų reikalas. Vakariniai kursai atsidarys 14 d. spalio, bus mokinama lietuvių ir anglų kalbos, skaitliavimo ir rašyti; mokestis visai žema 25c. mėnesiui. Senus reikalus sutvarkius buvo paduota ir naujų sumanymų. Parengti vakarą su perstatymu, įsteigti "Darbininko" agentūrą, nepamiršta ir korespondento klausimas, kurio tikslas bus nušviesti kuopos bėgi ne vien "Darbininke" bet ir kituose lietuvių laikraščiuose.

Moters subruzo.

A. L. R. Moterų Sąjungos 9 kuopa, matydama tokį nepaprastą L. D. S. 23 kuopos augimą ir-gi pradėjo nerimauti, girdi, kodel vyrai taip greitai gali veikti, o mes ne? Tulos deda savo visas pastangas, kad vyrams neapsileid-dus. Paskutiniame Moterų kuopos susirinkime nutarta taip-pat rengti vakarėlį su perstatymu, jau ir veikalas yra perinktas. Laimingo pasisekimo!

Draug. Šv. Mykolo ir toji neapsileidžia! š, kad padauginus savo narių skaičių, sumažino į stojimą, taip kad vyras 25 metų gali įstoti už 50 c. Linkėtina ir jai gero pasisekimo.

Ku—pius.

NEW YORK, N. Y.

Užsimezgė S. L. D. kuopa.

Kadangi iš šio miesto nesimato laikraščiuose žinučių, tai galima būtų spėti, jog čia neveikiama. Bet čia dedasi kitaip. Vekiam, tai veikiama. Tik apie tai nerashoma į laikraščius.

Neseniai užsimezgė L. D. S. kuopa. Dabar žadama įsteigti Lietuvių Šv. Antano Labdarybės Susivienijimo kuopa.

Dr-jos rengia įvairias pramogas. Neužlgo atsibus Vyčių vakarėlis. Bus lošta "Dėdė atvažiuo." Vyčių vakarą ketina papuošti Šv. Grigaliaus bažnytinis choras. Tai-gi newyorkiečiai nesnaudžia.

Mažai tedalyvavo Kongrese.

Teisybė newyorkiečių neveik-lumas tame pasirodė, kad mažai delegatų teatsilankė į Federacijos kongresą, kurs čia pat buvo. Bet tą galima truputį pateisinti. Kongresas permaži buvo garsintas. Plakatai apie kongresą buvo išmėtyti nedėlioj prieš pat kongresą. Negi suauksi susirinkimą per kelias dienas delegatų išrinkimui.

Tai-gi tokius dalykus rekia iš anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

anksto imti garsinti ir garsinti

smarkiai.

Laiškas iš Lietuvos.

Mūsų klebonas kun. J. Šeštokas neseniai gavo laišką iš Lietuvos, iš Kregždžių, Suvalkų gub. Laiškas perėjęs per vokiečių cenzūrą. Ant jo buvo marka už 20 pfenigų. Laiškas rašytas vokiečio raštininkėlio, vokiškai. Pasakytas tik, kad visi sveiki ir kad viskas gerai auga.

Tai-gi ne kiek tesužinoma apie mūsų tautiečių padėjimą iš to laiško.

Ašarutis.

WORCESTER, MASS.

Prakalbos.

Štai L. D. S. kuopa buvo parengus Šv. Kazimiero salę prakalbas. Kalbėjo moksleivis p. Tamas Migauskas. Kalbėjo apie darbininkų reikalus ir apie L. D. S. Labai aiškiai išdėstė savo mintis, taip rodo ir mažai prasila-vinusieji galėjo jo prakalbą suprasti. Ragino prisirašyti prie L. D. S. kuopos, sakė reikia ją didinti, sudaryti didelę spėką ir tuomet bus galima imtis už didelį darbą.

Musiškė kuopa neseniai tesusitvėrė, bet turi veiklių narių ir kas kartas kuopa gerai auga.

Amerikos Lietuvaitė.

DELEI LIETUVIŲ BELAIS-VIŲ.

"Pažvalgos" N 1 pažymėta, jogei Dr. V. Gaigalaitis pasiryžęs yra gelbėti vargstačius vokiečių užimtoje vieto-se Didžiosios Lietuvos lietuvius, ir jei tik būtų daugiau jėgų, tai sutvertų panašų komitetą, kokis gyvuoja Didžioje Lietuvoje Mažosios Lietuvos lietuvių belaisviam šelpiti, t. y. "Lietuvių Globa šelpiti mūsų broliams lietuviams belaisviam iš Prūsų Lietuvos."

Labai mums malonu, kad Dr. V. Gaigalaitis, pasiryžęs yra, taip sakant, geru už gerą atmokėti. Tiesa nors mes, kiek mūsų silpnos jėgos leidžia veikime ir veikiam. Tik apie tai nerashoma į laikraščius

Prie pažangos.

Dviejų veiksmų vaizdelis. Parašė J. V. K...s.

Šį veikalėlį aukoju gerb. kun. P. Saurusaičiui. Autorius.

VEIKIANTIEJI ASMENYS.

Petrė.
Mariutė. Jaunuomenė.
Rožė.
Mortutė. Darbininkės merginos.
Dvi, ar daugiau, gali būti dar kad ir mažesnių merginų.
Juozukas. Moksleivis, lankantis augštesnė mokyklą.
Jonas.
Kazys. Jaunuomenė.
Vincas.
Jurgis.
Simas.
Jokubas. Darbininkai vaikinai.
Baltrus.
Lauras. Girtuokeliai.
Tris vaikai, laikraštiniai (norint, gali jų būti ir daugiau).
Vieta — Giria, parkas arba laukas.
Veikimas. Amerikonų lietuvių piknikas.

SCENA I.

Petrė, Mariutė, Rožė, Mortutė, ir kitos (ant scenos greitai ateina).
Petrė. Šia, merginos! Aš sakiau jums, kad čionai bus daug ramiau pažaisti, negu ten. (Pamoja ranka į šalį).
Mariutė. Matyt, kad čion geriau, tenai jau ir girtų randasi.
Rožė. Et, duok ramybę. Mūsų žmonės tarsi daugiau nieko nei nežino. Jei tik pikniką parengs, tai tuojau ir su bačkutėmis (su pasibiaurėjimu) o paskui apsiseilioję grįžta namo.
Mariutė. Tiesą pasakei Rožyte. Važiavo ja neva pasilsėti, tyru oru pakvėpuoti, bet su bertainukais, su bonkutėmis nenori atsisikirti nei ant tos valandos. Taip kaip kokius dievačius bertainius ir rita pirma savės.
Petrė. Kad tai tušius jie ristu, būtų daugiau juoko prie žaislų, kad čia joja ant bertainių. Bet dabar vis dar pilnutėlius.
Mariutė. Tai pasakė (pastebėjus). Mat jiems tuščių reikės žaisti! O nuo ko paskui seiliotūs, ypač vakare grįždami namuose!..
Rožė. Kad nors išvengtų dar peštynių.
Mortutė. Kur tu Mariute girdėjai, kad prie girtybės nebūtų peštynių.
Petrė. Tas tiesa, kur tik girtybė prilai-koma, ten ir vaidai ir peštynės iškyla.
Mariutė. (Apsidairius.) Nug, mes čion galime atsisėsti, ir pasikalbėti. Tegu jie sau ten užia.
Rožė. Aš nemanau ten visai grįžti. Kolai-k pažaisime čia, — ir praeis laikas; paskui eisime namon.
Mortutė. Taip ir padarysime.
Petrė. Aš sutinku su tuo sumanymu.
Mariutė. Gerai, ir aš su mielu noru. (ragindama) merginos, sėskime ant žolės.
Rožė. Jos nori žaisti.
Mortutė. Gerai, galėsime ir pažaisti bet dar truputį besilėsėdamas pasikalbėkime.
Petrė. Man taip-pat atrodo, kad gal būtų geriau pažaisti, negu kad sėdėti. Čia toks tyras oras.
Mariutė. Aš taip-pat sutinku žaisti.
Rožė. Na, tai stokime ratan (mažne visos renkasi ir stoja ratan).
Mortutė. Bet ką žaisime?... Aguonėlė?... Rūtelė?... Jievtutė?... Ar ką kit?...
Visos. (Sujudusios) Rūtelė! Rūtelė!
Petrė. (Vesdama prie tvarkos.) Rūtelė, gerai, stokit visos ant savo vietų. (Pradedo dainuoti ir žaisti).
Pasarga: (Rūtelė žaismė yra nurodyta Gri-gonio knygutėje 200 žaidimų. Bet ištiesai lošiant šį veikalėlį, galima bile koki žaislą sau pasiskirti, kokis lošėjams būtų arčiau prieina-mas. Taip-pat, ir dainas (autorius liuosnoriai lošėjų nuožiūrai palieka).
(Baigiant žaisti, ateina Juozukas. — žaidu-sios sustoja ir artyn priėjusios sveikina.)

SCENA II.

Tos pačios ir Juozukas.

Juozukas. Gerą pavakari merginos.
Visos. Gerą, gerą, Juozeli. Kaip svei-kas? Kaip laimingai parkeliai vai?
Juozukas. (Ranką kilnoja.) Sveikas, svei-kas, sveikas. Ačiū. Labai viskas buvo ge-rai. Kas pas jumi naujo girdėti?
Petrė. Kaip tik rūtelę pašokome.
Juozukas. Labai gražu. Ir aš pasiilgau lietuviškų žaislų.
Mariutė. Juozuk, ar taip pas jus nežai-džia?
Juozukas. Kas-gi pas mus žais? Lietuvių moksleivių nedaug, o be to kaip moksleiviams mokslo metu ir laiko trūksta. O mieste, kur mes mokomės, labai mažai yra lietuvių, ir tie patys iškrikę.
Rožė. O mes, Juozuti, labai dažnai susi-rinkę būrelyje jaunuomenė pažaidžiame. Ypač stengiamės nepamiršti mūsų tautiškųjų žaislų.
Juozukas. Labai gerai, bile tiktai savo nepamirštate, ir statote pirmoje vietoje. (dai-rydamas pastebi.) Bet kodėl jūs neinate ten su anais į būrį?
Mortutė. Mes tyčia atsiskyrimė.
Juozukas. Nejaugi?...
Mariutė. Jie mums perprasčiukai. O antra pasakius mes nenorime, kam jie ant pikniko

pririto bačkučių alaus ir šolobano. Tegu jie tarp tokių žaislų žaidžia vienį.
Juozukas. Puikus sumanymas. Kas ne-nori būti blaivus, nereikia pristoti nei į jų draugiją, ir neteršti gražių žaislų jų tarpe.
Petrė. Tai-gi, ar ne, Juozuti? Neva piknikas daro geram sveikam pasilinksmini-mui, kad tyru oru pakvėpavus, o čia, privel-ka tos dvokiančios sriubos, ir paskui patys nežino, kaip apsieina, ištuštinę tą viską.
Juozukas. Tas tiesa, bet viename būryje vis-gi būtų gražiau.
Mariutė. (Teisindama.) Gražiau, tai gra-žiau, bet Juozuti, ir tu pats nenorėtum klau-syti tokių kalbų, nei tokių juokų nei pasilinks-minimų, kas girdžiama ir matoma prie svaiginančios sriubos. Ypač dar laukuose. O mums, jaunimui, labai net pavojinga.
Juozukas. Tas yra tiesa; ir labai apgai-lėtina, kad mūsų žmonės taip ilgai dar nesu-pranta, kiek jiems blėdies daro svaigalai. Bet manau kad dar nevisi tokie?..
Rožė. (Pertikrindama) Juozuti, sakai ne-visi tokie. Tiesa, nevisi tokie; bet po lašiu-ką, ir po kitą, ir dar po kitą, ir jau visi su-silygina.
Juozukas. Vyrai gal ir pasielgia taip, bet moterys vis-gi susilaiko.
Mortutė. (Perkirdama.) Kad jos taip svei-kos būtų! Juk gerai žinoma, jei moteris pa-sigeria, tai blogiau negu vyras išrodo.
Juozukas. Bet gal nevisi taip?..
Mortutė. Žinoma, kad nevisos. Bet už-tenka ir keliom, pagadinti visų vardą.
Juozukas. Ar gali būti?
Petrė. Dar ir kaip.... Nagi, aną sykį buvo tautiečių piknikas, tai kai-kurios grįžda-mos nuo pikniko, buvo taip ištrankusios, kad nesijautė nei ką daro. Prisiėjo net iki to, kad gatvėkariais važiuodamos žiaukšėjo, o paskui reikėjo gatvėkari plauti.
Juozukas. Eik, jau eik. Ar-gi tai teisy-bė?
Mariutė. Tikra teisybė, Juozuti... Dar ir dabar mažu kai-kurios atsirūgsta.
Juozukas. (Atsidusęs) Tiesa, geriau, kad tie svaigalai ypač šitokiuose pasilinksminuo-se, vietos neturėtų. Ir kaip būtų žmonės lai-mingi, kad tai suprastų. Vis delto kada nors susipras...
Rožė. Juozuti, sakai, kad suprastų. Jie supranta, ir žino, kad negerai daro, bet ne-turi tiek jėgų, tiek drąsos pasikelti, o antra, juos prilauko pripratimas ir asmenišką patai-kavimas. O Matai: kūmas, kūma geria, kaip aš negeris? Aure, buvo "Tamos" Draugi-jos piknikas, jau visi manėme, kad šviesa už-švis, kaip pavyzdys nuo tokios prakilnios draugijos o tikėjomės bus pažangus piknikas, bet kur tau! Prisivilko bačků alaus, gal bu-vo ir degtinės, tai paskui taip ir atsitiko, kaip Petronėlė pasakojo, kad gatvėkarius dar ir dabar džiovina.

Juozukas. Matau, kad ir jūsų mieste esa-ma visokių.
Mortutė. (Juokdamas.) Dar ir kokių. Kai kurie bačkutes apsikabinę galėtų su jom ir visą laiką praleisti. Ve, ir dabar, atvažiavo ne-va oru pakvėpuoti, o kiti jau seniai girti o pastebėk nuėjęs kokios jų kalbos, koks jų žai-dimas, o ar-gi gali žmogus, prisilaikantis do-ros, su jais išvien žaisti?...
Juozukas. Tik vis delto nevisi tokie?
Mortutė. Žinoma, kad ne visi. Yra ir labai dorų, gerų žmonių, kurie visai tuom ne-nori užsiimti, bet per tokias sueigas, prie to-kių raginimų, ir geriausių žmogų pritraukia. Jeigu visai nenori su jais susidėti, verčiau at-sitrauk iš tokio pasilinksminimo. (Už scenos pasigirsta girtų šūkavimai ir girta daina: "ger-kiem broliukai ir aš gersiu, kai reiks užmokė-ti — aš išeisiu." Jaunieji truputį sustoja kal-bėje, rodo ženklus neužganėdinimo, paskui vėl kalba).
Juozukas. Ir jūs dabar taip padarėte?..
Mortutė. Mat, kad taip...
Juozukas. Na, tai ir gerai. Pažaiskite čia sau vienos, aš ir prisiziūrešiu, nes seniai mačiau jūsų žaislų. (Visos sujuda).
Petrė. Merginos, dar ką nors pažaiski-me.
Visos. Žaiskime Jievtutę.
Petrė. Gerai. Jievtutę, bet priimkime ir Juozuką.
Juozukas. Žaiskite jūs vienos, man maloniaus pažiūrėti, pasimokyti. (Visos žaidžia, Juozukas žiūri linksmai. Baigiant žaisti, at-bėga keli vaikai su laikraščiais ir rėkia: naujų žinių. "Darbininkas", "Draugas", "Vytis", "Žvaigždė" — (paliauja žaidę).)

SCENA III.

Tie patys ir vaikai.

(Petrė, Mariutė, Juozukas, perka laikra-ščius. Skaito, varto, žiūrėdama).
Mariutė. Ar tai jūs ir į pikniką nešate par-duoti?
I Vaikas. Taip. Nešame.
Mariutė. (Pašlepdama.) Džiaugkitės, kad gerai parduosite.
II Vaikas. Žinoma, žinoma.
Rožė. Kiti jau nemato, tai kaip jie skai-tys?...
I Vaikas. Kodėl nemato?..

Rožė. Nu-gi inkausė.
II Vaikas. Tegul sau ir nemato, bile pirsks laikraštį.
Mortutė. Nug, neškit pamėginti. (Vaikai išbėga. Pirkėjai skaito laikraščius. Po va-landai.)

SCENA IV.

Tie patys be vaikų.

Petrė. Tai kad juos vištos sulestų tuos vaikus. Pertraukė mums žaislą.
Juozukas. Pradėkite kitą.
Mariutė. Aš manau bus jau gana žaisti. Einame pažiūrėti dar į pikniką, o paskui bus laikas namon eiti.
Juozukas. Na, tai dar nors padainuokite.
Rožė. Merginos, ar girdėjote, kad Juozu-kas dar prašo padainuoti.
Visos. Gerai, gerai, padainuokime.
Mortutė. Bet ką?...
Visos. Tėvynę, tėvynę.
Petrė. (Tvarkydama.) Gerai, stokit eilėn. (Dainuoja. Gal dainuot, bile dainą: kas ar-čiau prieiti lošėjams. Po dainai visi išeina.)

UŽDANGA.

AKTAS II-TRAS.

(Vieta ta pati, kaip pirmame akte.)

SCENA I.

(Juozukas ir Kazys skaito laikraštį, o Jonas iš šono žiūri.)
Jonas. Ką rašo naujo?
Juozukas. Nug, štai, aprašytas vienas pui-kus piknikas, buvo Westpylyje, visą dieną linksminosi, žaidė labai gražiai. Vakare iš-sisikirstė linksmi namon. Girtų nebuvo, nes piknikas buvo be svaigalų.
Jonas. Matai, žmonės kitur kaip linksmi-nasi, blaivūs. O pas mus, bačkutes apsika-binę myluojasi, su jom bučiuojasi. O paskui tarp savęs mušasi.
Kazys. Jonuk, nerūgok ant savųjų, kad bačkutes bučiuoja, štai, yra ir daugiau vietų kaip pas mus, klausyk-gi: (Skaito:) New Gė-vel, buvo atžagareivių surengtas prakilnus vakaras, tikiu, naudai karės nukentėjusiems, visi pažangesnieji lietuvių biznieriiai davė po bačkutę alaus, kai-kurie vyno bonką. Visi daug linksminosi. Pasibaigus puotai skirstė-si namon, prisilaikydami tvorų ir mūrų: kitus miesto dėdės paėmė ir savo globą, ir pasitū-žė išsimiegoti į miesto prieglaudą. Moterėlės kai-kurios buvo ir brilius pametusios. (Per sceną vaikai su laikraščiu.)

Jonas. Duokš man vieną (perka, skai-to.) Klausykit, Warbimbiri buvo Fėrai, su-rengė visi "tamsavyčiai", o tamsiečių pažan-gieji biznieriiai, kiekvienas davė po bačką alaus, kaip anka. Alaus išgerta gana daug. Deg-tinės svetainėje nepardavinėta; jei kas turėjo išsimiegoti į miesto prieglaudą, nors būda-mas ir svetainėje. Galop fėrai užsibaigė rim-tai. Tik tapo policijos nužiūrėta ir alutis iš svetainės iššluota.
Juozukas. Tai vaikinė, vis pažymėti at-sitikimai.

Kazys. Klausykit. Klumpacity buvo di-delis piknikas, visi linksminosi, ulevėjo; iki sočiai buvo alučio, ir degtinės; visi gėrė kiek norėjo. Vakare skirstėsi namon, kas pėkšti, kas važiuoti. Visi buvo nepastovūs ant kojų. Kai-kurie turėjo automobilius. Viename au-tomobilijuje važiavo keletas vyrų, visi buvo ne-girti, tik taip gerai šalabavo inkausė. Važia-vo gan greitai automobilius buvo naujas. Nors ir greit važiavo, bet traukinis prisivijo, ir au-tomobilijų sugrūmė, draug ir vyrus. Vieną į mirtį užtrynė. O du sunkiai sužeidė. Visus nuvežė į ligoninę.

Juozukas. Tik visokių atsitikimų. Tegul Dievas segsti. (Atbėga keletas vaikų rėkdami. "Darbininkas", "Darbininkas" — ateina Jur-gis.)

SCENA II.

Tie patys ir Jurgis — vaikai.

Jurgis. Duokš man vieną. (Perka — skai-to.) Vyrai ar matėte, še, ką rašo: Pereitoje subatoje. New Borke, buvo didelis piknikas, išvažiavo toli už miesto. Buvo daug alučio ir degtinės. Visi linksminosi iki švintant. Bu-vo nedėlios rytas, skirstėsi namon. Tarp dviejų vaikingų kilo nesusipratimas, ir viens kitam netyčioms išdūrė akį su peiliu. Abudu nuvežė į miesto dėdžių prieglaudą. Nors jau saulutė buvo patekėjus, bet pakaušiai buvo ūkanoti. Kiekviens neaiškiai matė. Vietinis vargonininkas sugrįžęs nuo pikniko, rado jau pabaigus rytmetines pamaldas. Tam iškilo vėjas.
Juozukas. Dievuliau brangus, tai vis šios gadynės pažangumas. (Vaikai atbėgę rėkia "žinių-žinių" "Tautos Rytas" — eina Raulas girtas.)

SCENA III.

Tie patys ir Raulas.

I Vaikas. (Priebėgęs prie Raulo.) Pirsksite žinių?
Raulas. Ar neisi niekše, šalin, ką čia man lendi į akis!..
I Vaikas. Dėde, pirkie laikraštį.
Raulas. O ką aš veiksiu?...
I Vaikas. Visokių žinių turėsi.
Raulas. Et, su savo žiniomis. Ir jie pa-tys nežino, ką rašo. (Raulas nueina.)
Juozukas. Tam ir neisulėt.
I Vaikas. Ką jis pirsks, akis užsipykęs. (vaikai rėkia — žinių, žinių — įeina Baltrus girtas.)

SCENA IV.

Tie patys ir Baltrus.

O, ką aš veiksiu, porėpą vynyoti, ar ką?

II Vaikas. Nu-gi skaityti, ten visokių žinių rasite.
Baltrus. Aš ir taip daugiau už juos žinau... Neturi ką veikt, tai rašinėja visokius niekus. O dar už juos žmogui pinigą reikia eikvoti.
II Vaikas. Dėduk, tai va, "Darbininkas," nebrangiai, aš pridėdu du centų, tai gausiu Baltrus. Na, matai, trys centai, sakai nebrangiai, aš pridėdu du centų, tai agusiu alaus skunerį, o su tuo popiergaliu ką veiksiu...
II Vaikas. Bet dėduk, nieko nežinosi. Laik-raštyje aprašo visokius atsitikimus, kur tik kas atsitiko. Viso pasaulio žinios laikraščiuose aprašomos.
Baltrus. O kas man iš jų. Aš ir be laik-raščio žinau viską, o už tokius niekus pinigų nemėtai. (Daugiau vaikų — žinių-žinių. Bal-trus užpykęs.) Ar neisite šalin nuo manęs, jūs rėksniai... Tuoj pasigavęs supurtysiu.
I Vaikas. Kaip-gi tu purtysi, kad vos ant kojų bepastovi?...
II Vaikas. Stuktelėtume, tai ir pargriutum.
III Vaikas. Dėde, turbūt šiandien šalabo-no perdaug inpylei į makuolę?..
Baltrus. (Pykdams.) Šalin, varlės, tuoj suminsiu.

III Vaikas. Kad kojų negali pakelti, be-mindamas mus, pats pargriusi.
Baltrus. (Traukiasi nuo scenos.) Jie iš ma-nęs šaipysis, tuo visus sugrūsui į pelkę. (Visi juokiasi.)
Juozukas. (Juokdamasis.) Netropijot nei šitam...
III Vaikas. O ką darysi, toks mūsų ama-tas. (Ineina Jokubas ir Simas. — Vaikai pribė-ga. Šiuodu perka laikraščius.)

SCENA V.

Tie patys, Simas ir Jokubas.

Simas. Sveiki druti, vyručiai, o ką, dar neinate namo?... Gal jūs greičiau pikniką ap-leidote?...
Kazys. Ką-gi ten veikti. Didžiama gir-tų.
Jokubas. Nors širdį skaudu žiūrėti ir girtų nesusipratimą, bet draugėje reikia ir nusijuok-ti iš girtų pasielgimo.
Jurgis. Ir mes čia praleidome keletą girtų taip-pat teko smagiai pasijuokti. Neišlylo vaikai laikraščio ir gana.
Vincas. Na, vyručiai, progai atsitikus, taip gražiai čia mums susirinkti, pasikalbėsi-me apie tai. Sakyt man, kada mūsų žmonės susipras, ir ims šviesities; kada pakils jie iš to svaigalų purvyno?
Simas. Vargas žiūrėti į žmonelius, kad jie nežino ką daro.
Jokubas. Netik ką nežino, bet ir nenori suprasti.

Jonas. Nu-gi matėme šiandien keletą pa-vyzdžių. Ve, vaikučiai prisipykę siulo laik-raštį, o jie atsisako visai nuo skaitymo, ir eikvojimo tam kelių centų.
Juozukas. Vienas prisipažino, kad jam esama geriau skūneris alaus išgerti, negu laik-raštį skaityti.
Vincas. Todel ir tamsūs kaip čebato au-las.

Kazys. Geistina būtų, del visuomenės la-bo, kad visiems blaiviams ir pažangiems vy-rams susispietus į vieną būrį, daryti kas tik būtų galima, idant girtybė trukdyti, platin-ti blaivybę, ir skleisti apšvietą.
Jonas. Be abejonės reikia tai daryti. Su-lig mano nuomonės, būtų arčiausiai prie to žin-gnis, kad remti visas tas pažangiasias drau-gijas, kurios tik remia ir platina blaivybę.

Simas. Gerai pasakei. O kurios draugi-jos daro pasilinksminimus su svaigalais, ant tokių puotų neiti, ir kitus atkalbinėti.
Jokubas. Šventas žodis... Geriausia kova būtų prieš girtybę, o didelis žingsnis prie pažan-gos.

Juozukas. Kad žmonės tai suprastų, ir to paklausytų, jautųsi tuojau daug laimingesni, o vietoje svaigalų gėrimo, išeikvotus pinigus paskirti apšvietimui.

I Vaikas. Ir mums būtų geriau, visi žmo-nės skaitytų laikraščius, o mes galėtume daug pardavoti.

II Vaikas. Teisybę pasakei. Šiandien, vi-si tie, kurie negėrė alaus, visi pirkto laikraštį.
III Vaikas. Tai-gi, tai-gi, o kurie girti buvo, tai tik eina užsimerkę, į šalis svyrnoda-mi. Jie nenori nei matyti laikraščio. (Vaikas pamegdžioja eiseną.)

Kazys. Matot kokia gėda, net, ve, ir vaikai pajaukia, ir jie supranta, kad gėrimas svaigalų yra negeras pripratimas.

Vincas. Na, tai eikime arčiau prie daly-ko. Inešimas yra, kad tvertis į būrius, į kuo-pas visiems blaiviesiems ir pažangiesiems vy-rams ir eiti prieš girtybę.

Jonas. Taip. Eiti prieš girtybę, ir tarpe žmonių platinoti gerus laikraščius ir knygas.

Juozas. (Pristodams.) Pristoju. Tegū mū-sų bus didžiausia užduotis.

Simas. Ir remti visas tas organizacijas ir draugijas, kurios tik remia blaivybę ir kovoja prieš girtybę. Pristoju ir aš.

Jokubas. Ir ant pasilinksminimų, kūr ren-giami su svaigalais nesilankyti, ir kitus nuo to atkalbinėti, ir stengtis jiems visuomet už-kenkti. Ir aš pristoju.

Juozukas. Kad visi taip darytų, be abe-jonės, tuomet eiti visi lietuviai prie pažangos. (Pasidairęs lukterėjo.) Ana, dar ateina bū-rys merginų, paprašysime ant tos mūsų prakil-nios kalbos padainuoti, o gal mažu dar ką pa-žaisime?

Simas. Gal ir iš girtų yra? (Ineina bū-rys mergaičių. Vaikai rėkia: "Darbininkas," "Vytis" — kai-kurios perka.)

Jokubas. Merginos, čia yra sumanymas, kad mergi-nos turi padainuoti.

Visos. O ar jūs labai myli-te dainas?

Kazys. Kaip-gi nemylėti (erzina) Bet čia kai-kurie vy-rai pastebi, sako: kas žin ar merginų nėra girtų.

Petronė. (Suprasdama špo-są.) Lyg buvo kelios bet par-rėpliojo namo.

Vincas. (Erzindams.) O jus, ne?..

Mariutė. Žinoma, kad ne!
Rožė. Ką čia išmisloja ant mūsų. Mes nuo savo pat-gimtos dienos burnoje svaigalų neturėjome, nei jų skonio nežinome.

Mortutė. (Paremdama.) Ir su girtuoklėm nedraugaujame, jos visos krypuodamos parėjo namo.

Juozukas. Na, gana, ne-sibarkite. Sumanyta buvo dainuoti, tai-gi ir pradėkime.

Kazys. Ne, pirma pažais-kime.

Petronė. Ką-gi žaisime?

Kazys. Jievtutę.

Visi. Jievtutę, Jievtutę. (Ka-binas visi į ratą. Žaidžia. Pažaidus dainuoja, kas ge-riausiai patinka aktoriams, o jei ne, gal nei nedainuoti, o užbaigti tik žaislais.)

— UZDANGA.—

Galas.

30 Liepos 1915 m.

M. Dagilėlis.

TADAS GĖRĖJAS.

(Iš lenkiško).

Buvo Tadas gėrėjas,
Kurs pas Maušą nuėjęs
Dieną naktį sėdėjęs.

Veidas buvęs sutinęs,
Silpnas kvapas krutinės —
O vis tai nuo degtinės!

Ir gėrybė jo žuvo,
Lankoj šienas supuvo,
Javų svirne nebuvo.

Dirvos buvę nesėtos,
Grįčios stogas skylėtas —
O skurdas neregėtas!

Kankino badas žmoną,
Vaikai klykė prie šono,
Vaikų pulkas — ne monai!

Tadas užmiršęs vargą,
Jog pati, vaikai serga,
Ėmė šnapsą ant bargo.

Kartą buvo baliukas,
Statė šnabę Maušinkas —
Oi, gėrė mūs' Tadukas!

Lenkė vėdą ir kitą;
Girtuoklės nušvito,
Džiaugė iš baliiaus šito!

Gale, nuo šnapso tvaiko,
Galva Tadui papaiko,
Jau kojoms nebsilaiko.

Vargiai nuo suolo kelias;
Ore šlapia ir velias,
Į namus tolus kelias.

Pametęs sėbrų gaują,
Ima lazdą į sauja,
Namo pėsčias keliauja.

Jau miestelį paliko,
Toli — ant lauko pliko
Tadą šunės apniko.

Mūs' Tadas išsigando,
O šunės įsikando
Ir draskė kelnias, skrandą.

Jau Tadui didžia bėda:
Ant žemės tada sėda,
O šunės viršum dėda!

Nuo šnapso susilpnėjo
Ir ginties nebegalėjo —
Tadui galas priėjo!..

Vyrai! Tadą pažinę
Ir jo mirtį atminę,
Meskit gėrę degtinę!

Išsimokys, kaip kojas pak-ratys.

Geras vyras ir apačioj darbo-turi.

Kurs žmogus savęs nepažis-ta, tas kitų pažinime klysta.

Kas blogą velija kitam, tai tankiai atsitink pačiam.

Niekuomet nesisavink to, kas priklauso prie kitų.

Katalikiškų laikraščių šeimyna pasidaugino nauju nariu.
“Darbininkas” įstojo katalikiškų laikraščių skaičiuon.

Darbininke, pažink savo teises ir pareigas.

0 jas pažinsi, skaitydamas

“DARBININKA”

“Darbininkas” yra tikrasis darbininkų laikraštis, jis nušvies, nurodys, kreips lietuvių darbininkų judėjimą į tikrą, tiesų kelią, kuris veda geresnėn ateitin.

“Darbininkui” rašo lietuvių apšviestieji darbininkai, kurie supranta socialius klausimus ir pažįsta lietuvių darbininkų gyvenimą.

“Darbininkui” rašo ir mokytieji lietuviai, kurie tyrinėjo ir pažino darbininkų ir lietuvių reikalus.

“Darbininko” rašytojai indeda į savo raštus ir minties ir širdies ir gero velijimo lietuviams darbininkams.

“Darbininkas” gausiai paduos žinių iš karės lauko, iš darbo lauko, iš lietuvių gyvenimo Amerikoje ir viso pasaulio.

“Darbininkas” yra mylimiausias lietuvių laikraštis. Tą parodo širdingi skaitytojų sveikinimai,

Lietuviai, nebukit be “Darbininko”

Broliai darbininkai ir Sesers darbininkės, remkite, platinkite savo laikraštį, paveskite savo spaustuvei spaudos darbus, siųskite “Darbininko” spaustuvei spausdinti plakatus, apgarsinimus.

Biznieriai, garsinkitės “Darbininke”.

“Darbininkas”

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

(Tas nuo 5 pusl.)
tvirtinus, vėl pradėsime savo veikimą. Žodžiu "Globa" veiks po senovei, tik Petrapilyje ir kiek panaujintu Valdybos sąstatu, na gal, žinoma — jei valdžia leis, su platesnėmis kiek teisėmis.

Panaujintu "Globon" įeis, rodos, kai kurie mūsų V. Dumos atstovai ir Petrapilyje, inteligentai. Bet apie tai greitu laiku Jums pranešime.

Pirmiausia "L. Globos" užduotis yra dabar tai pasiūlyti lietuvių belaisvių atlankyti, jiems pagalbą suteikti, savo delegatą. Vaziuoti yra didei svarbus ir neatidėliotinas reikalas, nes iš kai kurių vietų lietuviai belaisviai gyvu Dievu šaukias pagalbą.

Kas važiuos — tuom tarpu nepaaiškėjo, bet tai turės įvykti tuojuo, kai tik valdžia suteiks leidimą gyvuoti "Globai" ir Petrapilyj).

Antra turime viltį, kad lietuviams belaisviams (visur kalbame tik apie ramiusius gyventojus: moteris, vaikus, senokus, kuriems rusai išdirbo naują terminą: ("vojennoplienyje") leisti grįžti namon į Mažąją Lietuvą. Tuom reikalu rūpinasi ministerijoje g. g. mūsų atstovai P. Keinys ir Januškevičius. Vienas įžymus ministerijos narys pažadėjo padaryti, kas galima, ir šiek tiek turime vilties, kad bus leista. Tuomet prisieis tukstančius tų vargšų išleisti, palydėti iki Švedijos sienos, organizuoti jiems maitinimo punktus Maskvoje, Petrapilyje, Suomijoje, apskritai visu pakeliu, pradedant nuo vietos jų buveinės Samaras, Saratovo, Simbirsko, Ufos ir k. gubernijų, Švedijos siena, baigiant. O tas būtinais reikės daryti, nes kitaip daugelis iš jų neteš nei pusiankelės...

Trečia, gal pasiseks kiek, žinoma vėla kariškajai vyriausybei leidis, pagerinti kariškų (kareivių) lietuvių belaisvių padėjimą, kuriais lig šiol mes veik ir neužsiėmėme, nes laikėmės tos nuomonės, kad stiprus vyriškis greičiau save apsirūpins, negu seneliai, senelės, arba mažulikai vaikučiai, kurie, staugi pasijutę tarpu tokių nepaprastų aplinkybių, be pagalbos, lyg beplunksniai paukštyčiai audros iš lizdo išblostais...

Bet tam, kaip matote, reikia pinigų, pinigų!... O jų mes iš niekur nesitikime gausių, nes lietuviai, tai ne slaviai belaisviai: — iš jų ateityje nesitikima susilaukti "biznio"... Toji suma, kuri parodyta mūsų Jums prisiūstoje apyskaitoje, dabar jau pusėtinai sumažėjo, iš Lietuvos ar kur kitur pagalbos, kaip matote, negalima gauti, nes veik visa Lietuva jau vokiečių užgūžėjusi. Vienintėlė viltis tai Jūmyse, amerikiečiai!

Galime užtikrinti, kad nors dabar ir negalite turėti tikrų žinių apie lietuvių belaisvių buvį, bet ateityje tikrai nepasigailėsit, savo centus atidavę sumažinimui skurdo savo vargstančių brolių belaisvių!...

Ir tai, kas padaryta, yra padaryta daugiausia Jūsų dėka, Jūsų, Amerikiečiai, pinigais. Į Jumis tai labiausiai ir taikiniami tie belaisviai lietuvių giliausios dėkavonės ir žėgnonės žodžiai, kurie mūsų vardu yra prisiūsti.

Beto, rods, netrukus atlankys Jus ir mūsų Draugijos delegatas.

Lietuvių Globos šelpti mūsų broliams lietuviams belaisviams iš Prūsų Lietuvos." Sekretorius.

Jonas Žigmas Valaitis.
Petrapilyj, rugp. 29 d. 1915.
)Mat lig šiol "Globa" gyvavo tik Vilniuje.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

P. Z. Worcester, Mass. — Ačiū už rašinėjimą. Bet apie L. D. S. prakalbas jau esame gavę ir Tamstos žinutės neužsimoka dėti.

Dilgėlei Newark, N. J. — Apie L. D. S. susirinkimą rašyta kito korespondento ir gailimės, jog Tamstos pranešimo negalime sunaudoti. Kita korespondencijos dalį sunaudojame.

SO. BOSTONIEČIAMS

Atminkite, kur yra GALINIS, barberis.

Ofisas:

224 Broadway, So. Boston, Mass.
Pirmutinis ir geriausias barberis. Plaukus kerpa šiokiomis dienomis už 15c. subatomis už 25c. Tai-gi žinokite ir plaukų kirptis ateikite šiokiomis dienomis. Busite čia geriau nukirpti, negu pas italijonus. Jei kam plaukai slenka, tai pas jį padeginama su žvake ir plaukai nustoja slinkti. Tik reikia laiku nueiti. Tai tikra teisybė, išbandytas dalykas. Dar veidą paprosina su elektriko mašina. Mašina nuima nuo veido papukus ir taip pagrazina veidą.

Todel, tautiečiai atsiminkite mano ofisą ir atsilankykite pas mane.

C. & P. PHONE ST. PAUL 3347

Jonas Grebliauskas

Grabininkas ir Balzamuotojas

OFISAS
500 So. Paca St., Baltimore, M.D.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)
Priemimo valandos:
Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
509 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON.
Tel 502 S. B.

J. P. TUINYLA,

Užlaikom didžiausią krautuvę deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkutus duodam ant bargo ar ant išmokėčių, ant lengvų išlygų; naują didelį katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 c. stampų.

J. P. TUINYLA
822 Washington St., Boston, Mass.

Vienatinė Lietuviška Krautuvė

Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainieriams.

V. LUKOŠEVIČIA,
Minersville, - - Pa.

Siudinkite drapanas pas mus.

Siuvame vyrų ir moterų drapanas.

Darbas užtikrintas.
Broliai ir seseris, siuvimo darbus paveskite mumis. Iš pirmo karto įsitikinsite, jog darbą atliekame prideramai.
JONAS BERZELONIS & CO.
28 Chandler St., Boston, Mass.
Vienos durys nuo Berkley st.

Kur ir Ko Galima Gauti.

Kainos apgarsinimų: vieną mėnesį 5 eilutės \$1.25; metams \$10.00; virš 5 eilučių po 25c. už kiekvieną eilutę. Šie apgarsinimai priimami ne ant trumpesnio laiko kaip 1 mėnesio.

SO. BOSTON, MASS

MEISTRAS IR MALIORIUS
atlieka darbą kuogeriansiai, kainos žemiausios. Juozas Šlaviskas, ofisas 310 W. Broadway, Namai 76 B. St. Tel. S. B. 562-R.

K. SVAGZDIS

Užlaiko automobilių su septynioms sėdynėms. Patarnauja visuose reikaluose dieną ar naktį. Adresas: 2424 W. Broadway.

BUČERNĖ

Mėšos, visokios rūšies daiktai. A. Algermonavičius ir P. Špokas 260 4-th St. So. Boston, Mass.

DIDELĖ KRAUTUVĖ

knygų ir visokių religinių daiktų; rožančių, škaplierių, kryželių ir medelikių.

Paulius P. Mikaauskas, 248 W. 4-th St., So. Boston, Mass.

LIETUVIŠKA UŽEIGA.

Užlaiko šiltų ir šaltų gėrimų, įvairių vaisių ir saldinių. Pristatom vestuvėms ir baliams. Martinas Tamošaitis, 317 Broadway, So. Boston, Mass.

MONTELLO, MASS.

M. A. NORKUNAS

Geriausias vietinis fotografistas. Padaro paveikslus tinkamai ir pigiai. 195 Ames St. JUOŽAPAS PIŠCIUKAS

Užlaiko savo krautuvėje šviežius vaisius ir daržoves. Adresas: 28 Ames St.

ATKIN'S LUNCH

Galima gauti pietus neštis į fabriką. Valgius gardžiai gaminame. 81 SAWTELL AVE.

Telephone So. Boston 605.

ANTANAS ŠAPALIS

meistras
inedda telefonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorystės darbus prideramai.

KAINOS NEBRANGIOS.

Ofisas Gyvenimas
315 W. Broadway, 133 Bowen St. SO. BOSTON, MASS.

Platinkite "Darbininką."

"DARBININKAS" eina tris kartus į savaitę; utarninkais ir ketvergais — 4 puslapių; subatomis — 8 puslapių. "DARBININKAS" kaštuoja metams \$3.00; pusei metų — \$1.50.

"DARBININKAS" už 1 dolerį eina per keturius mėnesius.

"DARBININKO" subatinį numerį galima užsisakyti skyriumi. Metams \$1.50, pusei metų — 75c.

"DARBININKAS" apsiima būti lietuvių draugijoms organu. Draugijų nariams eiti subatomis — 8 puslapių — numeris už \$1.00 metams. Tik sąlyga, — kad visi nariai imtų laikraštį ir įmokėtų po \$1.00. Mokesnį galima būtų sumokėti ir kas pusmetis — po 50 centų.

Kas iš narių tokios draugijos norėtų turėti visus tris savaitės numerius — turėtų dar primokėti metams \$1.25, arba iš viso jam atsiųgti "Darbininkas" — \$2.25.

Adresas: "Darbininkas"

242 W. Broadway So. Boston, Mass.

Ateina Žiema

Reikės visiems nusipirkti žieminių rūbų ir gerų čėverykų, tai-gi nepamirškite, kad mano krautuvė yra užlaikomi geriausi tavorai.

ČEVERYKAI. Vyrų, Moterų ir vaikučių, geriausia padaryti, pagal naujausią madą, kožna pora garantuojama.

VYRŲ SKRYBĖLĖS VISOKIŲ KAINŲ.

Šiaip jau užlaikome visokius vyrų aprėdalus, marškinius, sveterius, pirštines ir t. t.

MŪSŲ KAINOS ŽEMESNĖS UŽ KITŲ.

NUOSIRDŽIAI UŽPRAŠOME.

C. P. YURGELUN,

377 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Nebuk be gero Katalikiško laikraščio.

Pažink Tikybos ir Doros Dėsnius.

Žinok, kad nuo amžių lietuviai buvo maldingi žmonės. Didžiama lietuvių ir Amerike tebėra tokiais. Tie tai geri tautiečiai privalo žinoti, jog jiemus yra leidžiamas laikraštis vardu "TIKYBA IR DORA." Kiekvienoj maldingoj katalikiškoj šeimynoje privalo rasti tasai laikraštis.

"TIKYBA IR DORA" aiškina tikėjimo ir doros klausimus, atremia atskalnių prikašiojimus ir užsipuldinėjimus ant katalikų Bažnyčios, deda gražių apyskėlių.

"TIKYBA IR DORA" rūpinasi žmogaus sielos lavinimu ir jos tobulinimu.

Užsisakyk tą gerą laikraštį, o jis lankysis pas tave du kartus mėnesyje. Kainuoja metams tik 75 c.

Jei "TIKYBOS IR DOROS" dar nematei, tai rašyk ir paduok savo adresą o vieną numerį gausi dykai.

Adresas:

1644 WABANSIA AVE. :: :: CHICAGO, ILL.

Jei trokšti apšvietos

ir sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvisavaitinį iliustruota jaunimo laikraštį

"Vytį."

"VYTIS" yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

"VYTYJE" telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatų ir studentų.

"VYTYJE" rasi žinučių iš Amerikos bei Lietuvos jaunomenės gyvenimo.

"VYTIS" leidžiamas tautiškai-katalikiškoje dvasioje.

"VYTY" leidžia Lietuvos "Vyčių" jaunimo organizacija. Metams "Vytis" kainuoja \$1.50, pusmečiui 75c. L. Vyčių organizacijos nariams "Vytis" siunčiamas už mėnesines mokesčių.

Prisiųsk savo antrašą ir už 2c. krasos ženklelį, o vieną numerį pažiūrėjimui prisiųsime veltui.

Visais reikalais kreipkitės šiuo antrašu:

"Vytis,"

731 West 18-th str., Chicago, Ill.

"Draugas" - Nesugriaunama Tvirtovė.

Sako, kad šioje gadynėje nesą nesudaužomų, neišgriaujamų tvirtovių. Netiesia.

Jau daug metų, kai socialistai ir laisvamaniai sujungtomis spėkomis atkakliausia bombarduoja ir antpuldinėja Amerikos lietuvių katalikų tvirtovę "DRAUGĄ." Ta tvirtovė netik kad atsilaukė, netik kad nubloškino visus priešų snuigius ir antpuolius, bet dar išleido savo spēkų statyti tvirtovės kitur, kur priešininkai yra įsigalėję.

Todel ypatinga yra ta tvirtovė, indomus tas laikraštis "DRAUGAS." Jo spēkos yra šauniai sumobilizuotos. Stok išvermingųjų, nepergalmųjų pusėn, užsiprenumeruok "DRAUGĄ."

Metams \$2.00, pusmečiui \$1.00.

Adresas:

"DRAUGAS" PUBL. CO.

1800 W. 46 ST., :: :: CHICAGO, ILL.

UŽSISAKYKITE RIMTĄ MĖNRAŠTĮ.

"Pažanga"

"PAŽANGA" yra mėnraštis ir skiriama prasilavinusiems lietuviams ir apsisikailusiems darbininkams.

"PAŽANGA" sutraukė prie savęs gabiausias Amerikos ir Europos lietuvių rašytojus ir pripildoma, todėl, originaliais raštais.

"PAŽANGOJ" gvildenama aktualiai lietuvių tautos klausimai.

"PAŽANGOJ" rasi dailiosios literatūros, nes jai bendradarbiauja talentingi Amerikos ir Europos literatai.

"PAŽANGA" pažymi įvairius pažangos apsi-reiškimus.

"PAŽANGA" nušviečia ir gvildena gyvenimo klausimus tautiškai-kriksčioniškoje dvasioje.

Metinė prenumerata \$3.00, pusmetinė \$1.50, atskiras numeris 25 c.

Adresas:

1800 W. 46 ST., :: CHICAGO, ILL.

Eidamas

pro šali.

Užėik į mano naują krautuvę pasipirkti laikrodėlių, žiedų, lenčiugėlių ar kitokių aukšinių daiktų ant lengvų išmokėjimų. Užlaikau visokios rūšies namų laikrodžius.

Tavoras 1-mos rūšies.

Taisome visokių šalių laikrodžius, žiedus, branzolietus, lenčiugėlius. Padarome labai pigiai. Darbas garantuojamas. Šliubinis laisnis ir kiti patarnavimai dykai.

P. KETVIRTIS JEWELRY CO.,
Kampus Broadway 324 E St.
So. Boston, Mass.

Broliai darbininkai!

Skaitykite ir platinkite katalikišką savaitraštį

"Žvaigždė"

"ŽVAIGŽDĖ" yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis, 16 pusl. didumo suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSIĖINA TIK \$2.00.

Korespondencijas ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"ŽVAIGŽDĖ"

3654 RICHMOND ST., :: :: PHILADELPHIA, PA.

Vienatinė Lietuviška APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gaut kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai geros sekancijos gyduolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo apetito	1.00
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų	75c	Gyduolės del suvalnimo vidurių	50c.
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduolės nuo vistakių (corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo saulės nudegimo	50c.	Pilės del Kepenų ir Inkstų	75c.
Bobro lašai	1.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c.
Nuo suirimo Nervų	1.00	Gumas nuo dantų gelimo	10c.
Vaikų ramintojas	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	25c.
Pamoda plaukams suaugusiems	25c.		
Nuo viduriavimo mažiems	25c.	Visokie kvepianti muilai	10, 15 ir 25c.
Gydanti mostis nuo puškų	50c.	Perfumos visokių gelių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
Nuo prakaitavimo kojų	25c.		
Mostis ir skysčiai miežų ir parkų	1.00		

Taip-gi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI,

nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiūsime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šiuo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

Neskaityk čionai,

JEI NENORI PIRKTI GRAMOFONŲ IR LIETUVIŠKŲ REKORDŲ.

Mes patariame "Darbininko" skaitytojams nusipirkti gražų, naujos mados gramofoną ir linksintis.

Naujausi lietuviški rekordai, indainuoti M. Petrausko ir kitų garsių dainininkų. Be dainų yra visokių maršų, valsu, polkų ir daug kitokių gražių melodijų.

Reikalauk gramofonų ir rekordų katalogo. Visiems siunčiame dykai. Tik reikia prisiųsti keturių centų stampą parsistumui.

Be gramofonų turime drapanų ir čėverykų didžiausią pasirinkimą. Tavoras geras. Kainos mažesnės kaip kitur.

GRAMOFONŲ KAINOS NUO \$15 IR AUGSČIAU.

Be gramofonų turime drapanų ir čėverykų didžiausią pasirinkimą. Tavoras geras. Kainos mažesnės kaip kitur.

Chas. Urban ir A. Pilvinis,

233 Broadway, (prie C St.) So. Boston Mass

Karė, mobilizacija...

Visi tautiečiai, jauni ir seni, vyrai ir moters, merginos ir vaikai, nei minutes neatidėliodami marš į mobilizacijos punktus. Kuogreičiausia ruoškimės į baisią, sunkią, ilgą karę. Sujungkime jėgas kariauti su baisiu, galingu, beširdžiu priešu, kurs baigia mus terioti. Baisusis priešas pasalingu būdu įlindo mūsų širdyse ir skerdžia mūsų širdis, kaip meitėlius. Nejučiomis baisusis priešas prievė tarp mūsų visokių nuodingų vabaly, kirmėlių, žalčių, bjaurių šliužų. Del to įsibroviovis prieš mūsų tarpan mūsų širdis emė skęsti varguose, nedorybėse.

Todel apšaukiame jam karę, kuri gal truks dešimtmečius, gal šimtmečius.

Kelkime kovos balsą nuo krašto iki krašto, didmiesčiuose miestuose, miesteliuose visose kolonijose. Pakelkime balsą, sujuskiame, kad nuo mūsų balsų ir sujungimo sudrebėtų žemė, suvirpėtų oras ir kad nuo to sugriutu paskutinės didžiausiojo priešo tvirtovės ir drutvietės.

Visokios informacijos, nurodymai, instrukcijos kariniame muštre, strategikoj, ginklų, amunicijos, provizijos, kreipitis į generalio štabo buveinę.

Nuolatinės instrukcijos leidžiamos kas mėnuo. Per metus atsieina tik 50c. Generališko štabo adresas:

"Tautos Rytas"

Rev. J. Valaitis.

28 CHERRY STREET, :: :: SHAMOKIN, PA.